

2019-2020 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI KUR'AN KURLARI UYGULAMA ESASLARI

BAŞLIKLAR

A. Yüzüne Eğitim Verilen Kur'an Kursları

- 1) Yeni Geliştirilen İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları
- 2) Genel Esaslar
- 3) İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları
- 4) 4-6 Yaş Grubu Kur'an Kursları
- 5) Engellilere Yönelik Kur'an Kursları

B. Hafızlık Eğitimi Verilen Kur'an Kursları

C. Kur'an Kurslarında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

D. Projeler ile Eğitim-Öğretimin Etkinliğini Artırmaya Yönelik Faaliyetler

E. Geçici Öğretici Görevlendirmeleri

F. DİBBYS/EHYS (Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi Yönetim Sistemi/Eğitim Hizmetleri Yönetim Sistemi)

G. Kur'an Kurslarını Tanıtıcı Materyaller ile Diğer Hususlar

A. YÜZÜNE EĞİTİM VERİLEN KUR'AN KURLARI

1) Yeni Geliştirilen İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları

Kur'an kurslarına devam eden öğrenci profilinin çeşitlenmesi, din konusundaki ilgi ve ihtiyaçların farklılık göstermesi, öğrenci profilinin çocuk, genç, yetişkin vb. yaş ve eğitim düzeyi açısından sürekli değişmesi ve çeşitlenmesi, mesai saatleri içinde Kur'an kurslarına gelemeyen çalışan vatandaşlarımızın akşam veya hafta sonları iş saatleri dışında Kur'an kursu hizmetlerinden faydalanmayı arzu etmeleri gibi sebepler yapı ve muhteva açısından program çeşitliliğini zorunlu hale getirmiştir. Bu bağlamda İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Temel Öğretim Programına ilaveten 2019-2020 eğitim öğretim yılından itibaren "Kısa Süreli Programlar" adı altında **Cuma Dersleri, Akaid, İlmihal, Tefsir, Hadis, Siyer ve İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Hafta Sonu Öğretim** Programları geliştirilerek hem ders saatleri hususunda daha esnek programlar hem de vatandaşlarımızın Temel İslam İlimleri alanında da eğitim alabileceği öğretim programları uygulamaya konulmuştur.

Ayrıca ülkemize göç etmek durumunda kalan kardeşlerimizin hayat standartlarının geliştirilmesi noktasında Diyanet İşleri Başkanlığımızca gerek kamplarda gerekse diğer yerlerde sosyal ve kültürel hizmetler yanında din eğitimi ve din hizmetlerine yönelik pek çok çalışma yapılmaktadır. Başkanlığımızca söz konusu muhatap kitlenin sahipsiz ve sağılam bilgiler ışığında din eğitimi almaları amacıyla çalışılan "**Mültecilere Yönelik Kur'an Kursları Temel Öğretim Programı**" hazırlanmış olup 2019-2020 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

2) Genel Esaslar

DÖNEMLER	KAYIT TARİHLERİ	DÖNEM TARİHLERİ
1. DÖNEM	09 Eylül 2019 - 23 Eylül 2019	16 Eylül 2019 – 19 Ocak 2020
TATİL	20 Ocak 2020 - 02 Şubat 2020	
2. DÖNEM	27 Ocak 2020 - 10 Şubat 2020	03 Şubat 2020 - 24 Mayıs 2020

1. 2019-2020 eğitim-öğretim yılında yüzüne eğitim verilen Kur'an kurslarında eğitimler iki dönem halinde uygulanacaktır. I. dönem 18, II. dönem 16 hafta olacak şekilde eğitim-öğretim yapılacaktır.
2. Kurslarda eğitim-öğretim Başkanlıkça ilan edilen eğitim-öğretim takvimine göre yürütülecektir. Kısa süreli programlar 24 Mayıs 2020 tarihi itibariyle tamamlanacak şekilde planlanacaktır.
3. Kayıt süresi içerisinde hafızlık eğitimi dışında görevli her öğretici temel öğretim ve kısa süreli programları açabilecektir. Kayıt süresi içinde açamayan öğretmenler de kayıt tarihleri haricinde temel öğretim ve kısa süreli programları açabilecek ancak açtığı tarih itibariyle ek ders ücreti alabileceklerdir.
4. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre kısa süreli programların tanıtımı yapılacak, öğretmenler kısa süreli programlardan akademik açıdan daha yetkin olduğu programları açacaktır.
5. Kur'an kurslarında eğitim-öğretim görmek isteyen vatandaşlarımız <https://dibbys.diyamet.gov.tr/ehys/OgrenciKursBasvuru.aspx> adresinden kurs seçimi yaparak başvurularını kendileri yapabileceklerdir.
6. Elektronik sistem üzerinden başvurularını yapmayanların kayıtları ise öğretmenler tarafından <https://dibbys.diyamet.gov.tr/EHYS/Ogrenci/YeniOgrenci.aspx> sayfası üzerinden gerçekleştirilecektir.
7. İhtiyaç Odaklı Kur'an kursları programı kapsamında yatılı olarak yüzüne eğitim gören öğrenci, temel öğretimle birlikte kısa süreli programlara kayıt olmak suretiyle (Cuma dersleri hariç) 30 saate kadar eğitim alabilecektir.
8. İhtiyaç Odaklı Kur'an kursları programı kapsamında gündüzlü olarak yüzüne eğitim alan öğrenciler bir temel ve iki kısa süreli program olmak üzere (Cuma dersleri hariç) 22 saate kadar eğitim alabileceklerdir. Temel öğretime kayıt olmayan öğrenciler ise en fazla 4 kısa süreli programda (Cuma dersleri hariç) eğitim alabilecektir.
9. 18 saatlik programa devam edemeyecek öğrenciler için 12 saatlik temel öğretim programı açılacaktır. Programlara ait dersler ve krediler tablosu **EK-1**'de yer almaktadır.
10. Eğitim programlarının haftalık ders dağılımları ile ilgili alternatifler **EK-2** listede yer almaktadır.
11. Hafızlık ve Hafızlık Temel Öğretim Programında kayıtlı öğrenciler 12 saatlik Temel Öğretim Programına kaydedilebilecek; 12 saatlik Temel Öğretim Programına kayıt yaptırmayan Hafızlık ve Hafızlık Temel Öğretim öğrencileri ise üç kısa süreli programa kaydedilebilecektir.
12. Bu yıldan itibaren bir öğrenci Temel Öğretim ile Kısa Süreli Programlardan her birini en fazla 4 dönem (2 yıl) alabilecektir. Önceki yıllarda da ihtiyaç odaklı programında 2 yıl eğitim almış öğrenciler de yeni ihtiyaç odaklı programlarına tekrar kayıt edilebilecektir.

13. Her eğitim öğretim yılı sonunda Temel Öğretim ile Kısa Süreli Programlara iki dönem boyunca kaydedilen öğrenciler katıldığı programların her birinden sınava tabi tutulacak; sınavda başarılı olan öğrenciler başarılı olduğu temel öğretim ile kısa süreli programa tekrar kaydedilemeyecektir. Başarısız olanlar ise başarısız oldukları programlara iki dönem (1 yıl) daha kaydedilebilecek, bu sürenin sonunda başarısız olsa dahi aynı programa tekrar kaydedilemeyecektir.
14. Bir öğrenci dönem içerisinde aynı programa birden fazla kayıt edilemeyecektir.
15. Aynı öğretim programında birden fazla öğretici **EK-3**'teki esaslar çerçevesinde ders verebilecektir.
16. Yüzüne eğitim yapılan Kur'an kurslarında bir dönem içerisinde farklı tarihlerde yapılacak üç denetimin sonunda öğrenci sayısının 10'un altında olduğunun tespit edilmesi durumunda kadrolu öğreticiye, son denetim tarihinden dönem sonuna kadar ek ders ücreti tahakkuk ettirilmeyecektir. Bu durumdaki geçici öğreticinin ise görevine son verilecektir.
17. Öğreticiler bağlı bulunduğu müftülükte ihtiyaç varken, haftalık 30 saat ders görevini tamamlamadan bir başka kurumda görevlendirilmeyecektir.
18. Müftüler haftalık maaş karşılığı ve zorunlu ek ders görevini kendi kursunda dolduramayan öğretmenleri, öğreticinin görev yaptığı kursa yakın olandan başlayarak belediye sınırları (büyükşehirlerde harcırah kanununa göre aynı yer sınırları) içinde kalmak kaydıyla öğretici ihtiyacı bulunan diğer kurslara görevlendirecek ve bu görevlendirmenin yerine getirilip getirilmediğini takip edecektir.
19. Her öğretici haftada en az 18 saat ders açmak zorundadır. İhtiyaç olması halinde Diyanet İşleri Başkanlığınca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinde Uygulanacak Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 7. maddesine göre her öğreticiye 24 saate kadar zorunlu ek ders görevi verilecektir. Öğretici istemesi halinde 24 saatin üzerinde de ders açabilir.
20. Yöneticiler dâhil her öğreticinin Temel Öğretim Programı açması zorunludur. 30 saati aşmamak ve farklı öğrenci grubuna olmak şartıyla ikinci bir temel öğretim programı açabilecektir.
21. Ders dağılımı her bir öğretici için haftada en az 5 gün, günde 6 saati geçmeyecek şekilde (Cuma Dersleri hariç) planlanır.
22. Öğretici, Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar İle Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönergesinde yer alan Sınıf Açma Talep Formu'nun (Ek-9) bir nüshasını, uyguladıkları eğitim programının kitapçığını, haftalık ders programını ve uygulama esaslarını sınıfta bulunduracaktır. Ayrıca haftalık ders programını vatandaşların ve ilgililerin rahatlıkla görebileceği uygun bir yere asacaktır.
23. Kur'an kursu öğretici ve öğrencilerine yönelik hazırlanan **EK-4**'teki kitap okuma listesinden faydalanılabilecektir.
24. Kur'an kurslarında uygulanan eğitim programları, Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün <https://egitimhizmetleri.diyamet.gov.tr/sayfa/489> web adresinden indirilebilecektir.
25. Diyanet İşleri Başkanlığımız ile diğer kurum ve kuruluşlar arasında imzalanan protokoller ilgili kurum/birim yöneticileriyle koordineli bir şekilde uygulanmaya devam edecektir.
26. Kur'an'ı Anlama Temel Öğretim Programı ve Okul-Kur'an Kursu İşbirliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi kapsamındaki iş ve işlemler söz konusu programlarla ilgili uygulama esasları çerçevesinde yürütülecektir.

27. Kur'an kurslarında Başkanlığın eğitim programları ve faaliyetleri haricinde dernek ve vakıflar tarafından her ne isim altında olursa olsun herhangi bir eğitim programı ve faaliyet uygulanmayacaktır. Aksi halde söz konusu kurs ile ilgili gerekli idari işlemler yapılacaktır.
28. Müftülükler tarafından eğitim öğretim dönemi içerisinde yapılan toplantı, konferans vb. programlar kurs programlarının yoğunlukları (sabah-öğleden sonra) gibi hususlar göz önünde bulundurularak eğitim öğretimi asgari düzeyde etkileyecek şekilde yapılmasına özen gösterilecektir.
29. İl müftülüklerince her il/ilçede kurslar ve bu kurslardaki eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik tespit ve teklifleri ihtiva eden bir rapor eğitim-öğretimin 2. döneminin sonunda Başkanlığımız kurankurslari@diyanet.gov.tr adresine gönderilecektir.

3) İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları

1. Mesai saatleri içinde yaygın din eğitimi faaliyetlerine katılma imkânı olmayan ve Kur'an-ı Kerim ve dini bilgiler öğrenmek isteyen vatandaşlarımıza yönelik, müftülüklerce her il ve/veya ilçede ihtiyaçlar dikkate alınarak 17.00-23.00 saatleri arası ve Cumartesi-Pazar günleri eğitim verecek Kur'an kursları belirlenecektir. Bu kurs/kurslar; vaaz, hutbe, afiş, el ilanı, yerel medya vb. yollarla kayıt dönemlerinde halka duyurulacaktır. Ayrıca açılan kurslar müftülük web sitesinden mutlak suretle ilan edilecektir.
2. Kur'an kurslarına özellikle mesai saatleri dışında hafta içi gelebilecek vatandaşlarımıza yönelik 12 saatlik Temel Öğretim Programı, hafta sonu gelebilecek olanlara ise İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Hafta Sonu Programı uygulanabilecektir.
3. D grubu Kur'an kursları sadece kamu kurum ve kuruluşlarında açılabilir. Kur'an Eğitimi ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönergesi'nin 19. maddesindeki açılış amacı ve açılış şartları göz önünde bulundurularak (TDV öğrenci yurtları, huzur evleri, gençlik merkezleri, cezaevleri, hastane, çocuk evleri, çocuk destek merkezleri, YURTKUR vb.) müftülüklerce uygun görülen, fiziki açıdan eğitim-öğretime uygun sınıf ortamı oluşan mekânlarda açılacaktır.
4. A, B ve C grubu Kur'an kurslarında ve yakınında Kur'an kursu bulunan yerlerde D grubu kurslar açılmayacaktır.
5. İl/ilçe müftülüklerince yapılacak ihtiyaç analizine göre açılması amaçlanan D grubu kurslarda, Temel Öğretim ve Kısa Süreli Programlar, öğrencilerin ihtiyaç ve talepleri ile mahalli şartlar dikkate alınarak açılacaktır.
6. Yaz Kur'an kursunda eğitim-öğretim görmüş olan öğrencilerden dini eğitimlerini devam ettirmek isteyenler ile hafızlık eğitimine ön hazırlık yapmak isteyen öğrencilere yönelik 2019-2020 eğitim-öğretim yılında İhtiyaç Odaklı Programları veya Camilerde Kur'an Öğretimi Hafta Sonu Programı açılacaktır.
7. 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Başkanlığımızca hazırlanan "Dinim İslam" kitabı takip edilecektir. "Dinim İslam" kitabı il/ilçe müftülüklerine Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz olarak gönderilecektir. Ayrıca "Dinim İslam" kitabı <https://egitimhizmetleri.diyanet.gov.tr/kategoriler/materyaller> web adresinden indirilebilecektir.
8. D grubu kurslarda; açılış onayı, öğretici görevlendirme onayı, sınıf açma talep formu, öğrenci yoklama ve ders defteri, öğretim programı, dönemlik ders planları ve müftülükçe gönderilen yazılar bulundurulacak, diğer belge ve defterler ise müftülükte

muhafaza edilecektir. Kursta bulundurulan evraklar, eğitim-öğretim dönemi sonunda müftülüğe teslim edilecektir.

9. D grubu kurslarda görevlendirilen geçici öğretmenler doğrudan müftülüğe bağlı olmakla beraber; eğitimin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için, müftülüğün belirleyeceği A, B ve C grubu kurs yöneticilerinden birinin rehberliğinden faydalandırılacaktır.

4) 4-6 Yaş Grubu Kur'an Kursları

1. Kur'an Kursları Öğretim Programı (4-6 Yaş Grubu), tespit edilen **EK-5**'teki kriterlere uygun sınıf ve kurslarda açılacaktır. Belirtilen şartlara uygun olmayan mekânlarda kurs açılmayacaktır.
2. Okul öncesi özel eğitim kurumlarında 4-6 yaş grubu kurs açılmayacaktır.
3. 4-6 yaş grubu kurslarda programda belirtilen ders saatinin üzerine çıkılmayacaktır. Program gereği öğretmenlerimiz günlük 6 (altı), haftalık 30 saatin üzerinde ders **yapmayacaktır/yaptırılmayacaktır**. Veliler kayıt sırasında bu konu hakkında bilgilendirilecektir.
4. Müracaatların fazla olması durumunda okula başlama yaşı en yakın olan ve daha önce 4-6 yaş grubu kurslarda eğitim almamış olan öğrencilere kayıta öncelik verilecektir.
5. Kayıt zamanında 72 ayını doldurmamış çocuklar eğitim öğretim döneminde 72 ayını tamamlasalar dahi yılsonuna kadar kursa devam edebileceklerdir.
6. 4-6 yaş grubu kurslarda 18 saatlik Temel Öğretim Programı 2 dönem halinde uygulanacaktır. Kısa süreli programlar 1. ve 2. Kur olarak uygulanacaktır. Birinci kurda Dini Bilgiler-1 ve Kur'an-ı Kerim-1 dersleri, ikinci kurda Dini Bilgiler-2 ve Kur'an-ı Kerim-2 dersleri işlenecektir.
7. Kayıt yaptırmak istenen öğrenciler için aile hekimliğinden veya tam teşekküllü bir hastaneden alınmış sağlık raporu istenecek ve veliler **EK-6** da belirtilen formları dolduracaktır. Bu belgeler tamamlanmadan öğrenci kaydı yapılmayacaktır.
8. Fiziki ortamın uygun, öğrenci sayısının yeterli olması durumunda 4-6 yaş grubu sınıflar aynı yaştaki öğrencilerden oluşturulacaktır.
9. 4-6 yaş grubu kurslarda sınıf mevcudunun 18 öğrenciyi geçmemesi tavsiye edilir.
10. 4-6 yaş grubu kurslarda aynı öğrenci grubuna, Kur'an Kursları Öğretim Programı (4-6 yaş grubu), temel ve kısa süreli programlar uygulanabilecektir.
11. 2019-2020 eğitim-öğretim yılında 4-6 yaş grubu kurslarda görev alacak öğretmenlerde aranacak şartlar aşağıda belirtilmiştir. Bu itibarla;
  - a) 09-22 Eylül 2013 Manisa Eğitim Merkezi,
  - b) 13-21 Ağustos 2014 Afyonkarahisar/Sandıklı,
  - c) 24-28 Mayıs 2015 Afyonkarahisar/Sandıklı
  - d) 24 Ağustos-4 Eylül 2015 tarihlerinde Rize Eğitim Merkezi'nde düzenlenen seminerlere katılıp hizmet içi eğitim sertifikasına sahip olanlar görevlendirilecektir. Bu kapsamdaki personelin yeterli sayıda olmaması durumunda Kur'an kursu öğreticisi olma yeterliğine sahip olup, Okul Öncesi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi (Ön lisans) veya meslek lisesi çocuk gelişimi bölümü mezunu olanlara ve/veya çocuk gelişimi ve eğitimi alanında aşağıdaki sertifika/kurs bitirme belgelerinden birine sahip olanlara da görev verilebilecektir.
  - e) Çocuk gelişimi ve eğitimi alanındaki sertifika ve kurs bitirme belgesi olarak 20.01.2017 tarihli E.5722 sayılı yazı ile 19.01.2017 tarihinden önce alınan kurs belgeleri geçerli olmakla birlikte yazı yayımlanmadan önce kursa kayıt yaptırıp

19.01.2017 tarihten sonra çocuk gelişimi ve eğitimi alanında en az 296 saatlik sertifika alanların belgeleri de kabul edilecektir.

- f) Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan, isimleri ve süreleri aşağıda belirtilen belge ve sertifikalar kabul edilecektir.

SERTİFİKA/KURS BİTİRME BELGESİ (380 SAAT VE ÜZERİ PROGRAMLAR)	SÜRESİ
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Alanı / Okul Öncesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kurs Programı	380 Saat
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi / Erken Çocukluk Eğitimi Elemanı Modüler Programı (Yeterliğe Dayalı) (Tarih sınırlaması yoktur.)	2368 Saat
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi / Çocuk Bakım Elemanı Modüler Programı (Yeterliğe Dayalı) (Tarih sınırlaması yoktur.)	2040 Saat
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi / Özel Eğitim Elemanı Modüler Programı (Yeterliğe Programı) (Tarih sınırlaması yoktur.)	2264 Saat

- g) 4-6 yaş grubuna öğretici görevlendirmelerinde eğitim düzeyleri dikkate alınarak yüz yüze eğitim yolu ile sertifika alanlara öncelik verilecektir.

12. 2018 Ocak ayından sonra İlahiyat kategorisinde göreve başlamış olan 4/B Sözleşmeli öğretmenler mutlaka 4-6 yaş sınıflarda görev alacaklardır. Bu öğretmenler sertifika sahibi olmasalar dahi 4-6 rehber öğretmenler koordinatörlüğünde göreve başlayacak ve eğitim öğretim yılı içerisinde kesinlikle sertifika almaları sağlanacaktır.
13. 4-6 yaş sınıflarındaki öğretici ihtiyacının mevcut kadrolu / sözleşmeli ve 12. maddede bahsedilen 4/B Sözleşmeli öğretmenlerle karşılanamaması halinde, dört (4) yıllık dini öğrenim (lisans) mezunu kadrolu / sözleşmeli öğretmenlere de sertifikası olmasa dahi 4-6 rehber öğretmenler koordinatörlüğünde görev verilebilecek ve eğitim öğretim yılı içerisinde ders saatleri dışında kesinlikle sertifika almaları sağlanacaktır.
14. İl/ilçe müftülükleri 4-6 yaş grubunda görev alacak öğretmenler için üç (3) günden az olmamak kaydıyla eğitim öğretim dönemi başlamadan önce, rehber öğretmenler koordinatörlüğünde mahallinde hizmet içi eğitim düzenleyecektir. Eğitimde; 4-6 yaş eğitiminin önemi, çocuğa yaklaşım, ders işleme yöntemleri, 4-6 yaş grubu eğitiminde dikkat edilecek hususlar, Elif-Ba ve Dini Bilgiler öğretimi konuları ve gerekli görülen diğer başlıklar alan uzmanları ve rehber öğretmenler tarafından işlenecektir.
15. Öğreticiler, eğitim sürecinde çocuklardan birinci derece sorumludur. Ders çıkışı dâhil çocuklar hiçbir suretle yardımcı personel ve başka kişilerle kursta yalnız bırakılmayacaktır.
16. Cuma Dersleri Programı, yatılı kurslarda nöbet, Ramazan ayında mukabele okuma gibi görevler 4-6 yaş öğretmenleri için zorunlu tutulmayacaktır.
17. PDR öğretmenlerinin görev aldığı illerde, 4-6 yaş grubu kurslarda ihtiyaç olması halinde öğreticinin talebi, ilgili müftünün de onayı ile PDR öğretmeni rehberlik yapabilecektir.
18. 4-6 yaş grubu kurslara yardımcı personel ya da hizmetli olarak alınacak kişilerin Başkanlığımızın kurumsal niteliğine uygunlukları ve öğrenci yaş grubunun özelliklerine göre davranabilmeleri göz önünde tutulmalıdır.
19. 4-6 yaş grubu kurslarımızda çocukların kırtasiye, genel temizlik, beslenme ve diğer hizmetleri için kurs aile birliği aracılığıyla velilerden alınacak aylık ücret il

müftülüklerine bağlı İl Eğitim Kurulunca belirlenen tavan ücreti geçmeyecek şekilde her ilçenin kendi ihtiyacı göz önünde bulundurularak ayrı ayrı belirlenebilecek ve belirlenen tavan ücretin üzerinde ücret istenmeyecektir. Belirlenen tavan ücretler DİBBYS/EHYS/Proje Faaliyet İşlemleri sayfasına 16/09/2019 tarihine kadar girilecektir. Belirlenen ücretler haricinde Kur'an kurslarına bağlı dernek ve vakıflar velilerden kesinlikle ekstra bağış talep edemeyecektir.

20. Eğitim-öğretim materyali olarak Başkanlığımızca ücretsiz olarak gönderilecek olan "Kur'an Kursları Öğretici Kitabı I-II" ile "Kur'an Kursları Etkinlik Kitabı I-II" kullanılacaktır. Kitaplar <https://egitimhizmetleri.diyamet.gov.tr/kategoriler/materyaller> web adresinden de indirilebilecektir. Diğer yardımcı materyaller ise Türkiye Diyanet Vakfı'ndan temin edilebilecektir.
21. Başkanlığımızca 4-6 yaş grubu öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere dini içerikli şarkılar hazırlanmış olup bu şarkılar Başkanlığımızın <http://kurs.diyamet.gov.tr/multimedyyaa/2/sarkilar.html> web adresinden indirilerek kullanılabilir.
22. Öğreticilerimiz, MEB tarafından okul öncesi eğitimi kapsamında hazırlanan ve programın amaç ve kazanımlarına uygun materyallerden de yararlanabileceklerdir.
23. Öğreticiler, Başkanlığımız tarafından tavsiye edilmemiş ya da bağlı buldukları müftülüğün onayı olmayan (öğreticinin kendi hazırladığı materyal hariç) hiçbir yayını kursta buldurmamalıdır.

5) Engellilere Yönelik Kur'an Kursları

1. Görme, işitme ve bedensel engelliler için, fiziki şartları öğrencilerin durumlarına uygun, ihtiyacı karşılayacak şekilde her il ve/veya ilçede sınıf/kurs açılacaktır.
2. Müftülükler, her il/ilçede yer alan engellilere yönelik eğitim veren okullar, STK ve dernekler ile iletişime geçecek, talep olması halinde en yakın Kur'an kursuna yönlendirecektir.
3. Başkanlığımızca engelli bireylerin eğitiminde görev alacak personele yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim seminerine katılan personelden görme engellilerin eğitiminde "Braille Alfabeti" sertifikası olanlar; işitme engellilerin eğitiminde ise "İşaret Dili Öğretici ve Tercüman Eğitimi" sertifikası olanlar görevlendirilecektir.
4. Görme engelli bireylere yönelik açılacak sınıf ve kurslarda öncelikle 1-13 Eylül 2014 tarihleri arasında Rize Müftü Yusuf Karali Eğitim Merkezi'nde veya 24 Ağustos-4 Eylül 2015 tarihlerinde Manisa Eğitim Merkezi'nde düzenlenen hizmet içi eğitim seminerine katılan personele görev verilecektir.
5. İşitme engelli bireylere yönelik açılacak sınıf ve kurslarda öncelikle 27 Ocak-8 Şubat 2014 tarihleri arasında Rize Müftü Yusuf Karali Eğitim Merkezi'nde veya 24 Ağustos - 4 Eylül 2015 tarihleri arasında Kastamonu Eğitim Merkezi'nde düzenlenen hizmet içi eğitim seminerine katılan personele görev verilecektir.
6. Görme ve işitme engellilere yönelik açılan kurslarda öğretici ihtiyacının yukarıda ifade edilen Başkanlığımız hizmet içi eğitim seminerine katılan personelle sağlanamaması durumunda söz konusu alanla ilgili diploması veya sertifikası ya da bilgi ve tecrübesi olan müftülüğün uygun gördüğü diğer personele görev verilecektir.
7. Engellilere yönelik düzenlenecek eğitimlerde, kurs ve sınıflar; öğrencilerin engellilik durumları göz önünde bulundurularak oluşturulacaktır. Bedensel engelliler ise engelli olmayan öğrenciler ile aynı sınıflarda öğrenim göreceklerdir.

8. Görme ve işitme engellilere yönelik sınıflar, en az 3 öğrenci ile açılacaktır. Aynı engel grubuna yönelik ikinci bir sınıf ise öğrenci sayısının 10 olması durumunda açılacaktır. Engelli öğrencilere yönelik açılacak sınıflarda öğrenim görmek üzere başvuran bireylerden **engelli kimlik kartı fotokopisi veya %40 engelli olduğunu gösterir belge istenecek**, bu belge kursta muhafaza edilecektir.
9. Engellilere yönelik açılacak sınıflarda Başkanlığımızca hazırlanmış eğitim-öğretim materyalleri (işaret dili sözlüğü ve alfabesi ile Braille alfabesi vb. yayınlar) kullanılacaktır. Eğitim-öğretim materyalleri Başkanlığımız Dini Yayınlar Genel Müdürlüğünden temin edilebilecektir.
10. Müftülüklerce 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde Kur'an kursu öğrencilerinin, öğretmenlerinin ve halkın katılımıyla engellilere yönelik din eğitimi faaliyetlerini tanıtıcı programlar düzenlenecektir.
11. Kur'an kurslarında yürütülen engelli eğitimi hususunda farkındalık oluşturmak amacıyla müftülüklerce vaazlar verilecek, ayrıca toplumsal bilincin oluşması bakımından konferans, panel, seminer vb. etkinlikler yapılacaktır.

B. HAFIZLIK EĞİTİMİ YAPILAN KUR'AN KURSLARI

HAFIZLIK, HAFIZLIK HAZIRLIK, HAFIZLIK TEMEL, HAFIZLIK TEKRAR VE TALİM KAYIT VE DÖNEM TARİHLERİ		
DÖNEMLER	KAYIT TARİHİ	DÖNEM TARİHİ
BAYRAM TATİLİ	03.06.2019- 09.06.2019	
I. DÖNEM	03.06.2019 - 17.06.2019	10.06.2019 - 29.09.2019
II. DÖNEM	23.09.2019 - 07.10.2019	30.09.2019 - 26.01.2020
TATİL	27.01.2020- 02.02.2020	
III. DÖNEM	27.01.2020 - 10.02.2020	03.02.2020 - 31.05.2020

1. Bu kurslarda Başkanlıkça hazırlanan Hafızlık Temel Öğretim, Hafızlık Eğitimi ve Hafızlık Tekrar ve Talim Programı uygulanacaktır. İhtiyaç duyulması halinde ise diğer eğitim programları için sınıf açılabilir.
2. Hafızlık Temel Öğretim Programında dönemler 17 hafta olarak uygulanacaktır.
3. Hafızlık eğitimi verilen kurslarda **EK-7**'deki Hafızlık Eğitimi Uygulama Esaslarına riayet edilecektir.
4. Hafızlık Temel Öğretim Programını bir öğrenci en fazla 3 dönem, hafızlık eğitimini ise en fazla 12 dönem alabilecektir. Bu süre içerisinde hafızlığını tamamlayamayan öğrencilerin kursla ilişkisi kesilecektir.
5. Hafızlık eğitimi yapılan Kur'an kurslarının öğrenci kayıtları DİBBYS/EHYS aracılığı ile kurs yöneticisi tarafından yapılacaktır. Öğrenci kayıtları tamamlandıktan sonra ders ve öğretici tanımlama işlemleri yapılacak, hafızlık takip komisyonunun onayından sonra müftülüğün onayına gönderilecektir.
6. Kursunda kayıtlı olan öğrencilerin "Hafızlık Tespit Sınavı" müracaatlarını belirtilmiş olan kayıt tarihleri arasında yapmayan kurs yöneticilerinin, ilgili müftülüklerce yöneticilikleri sonlandırılacaktır.
7. Başkanlığımızca Kur'an kurslarındaki eğitim-öğretim faaliyetleri kapsamında kesinlikle ücret talep edilmeyecektir. Ancak eğitim-öğretim yapılan kursun yatılı olması ya da gündüzlü fakat gün içerisinde kursta yemek yeniliyor olması durumunda; İl Müftüsünün başkanlığındaki İl Eğitim Kurulu veya İlçe Müftüsünün başkanlığındaki İlçe Eğitim Komisyonu tarafından giderler tespit edilip belgelenmek suretiyle öğrenciden yeme, içme ve/veya yatak ücreti talep edilebilecektir. Bununla birlikte söz konusu giderlerini karşılayamayacak öğrencilerin giderleri mahallindeki imkânlar (dernek ve vakıflar) yoluyla karşılanacaktır.
8. 26.07.2014 tarih ve 29072 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (E:RG-25/6/2015-29397) maddesi gereği; Ortaokul/İmam- hatip ortaokulu 5 inci, 6 ncı ve 7 nci sınıf öğrencileri velisinin yazılı başvurusu ile Diyanet İşleri Başkanlığının açmış olduğu kurslardan birinde hafızlık eğitimine devam etmek şartıyla bir eğitim-öğretim yılı kayıt dondurabilecektir. Öğrenciler bir yıl yüzüne eğitim aldıktan sonra 6. sınıfta ara vermeleri konusunda yönlendirilecektir. Verilen bir yıl aranım verimli değerlendirilebilmesi için Hafızlık Takip Komisyonu'nun takibi ve işlevselliği artırılacaktır. Komisyon her dönem sonunda her öğrencinin durumu hakkında gerekli bilgiler DİBBYS/EHYS üzerinden kaydedilecektir.

9. Kur'an kurslarına devam eden gündüzlü, yatılı, yüzüne okuyan veya hafızlığa çalışan erkek ve kadın öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimleri dikkate alınacaktır.

Buna göre;

- a) Kur'an kurslarında sınıf ve diğer mekânların; ilkokul, ortaokul, lise çağı ve yetişkinlere yönelik olarak ayrı ayrı düzenlenmesi,
- b) Ortaokul ve lise çağındaki öğrencilerin sınıf ve yatakhanelerinin mutlaka ayrılması ve imkânlar ölçüsünde ayrı binalarda veya farklı katlarda kalmalarının sağlanması,
- c) Yatakhanelerde aynı odada kalacak öğrencilerin aralarındaki yaş farkının 2'yi geçmemesine dikkat edilmesi,
- d) Yatakhanelerdeki yatak sayıları ile diğer mefruşatın mevzuatta belirtilen şartlara göre düzenlenmesi,
- e) Pansiyonlarda güvenliğin sağlanması için koridorlara kameraların konulması,
- f) Yatakhanelere giyinme kabinlerinin konulması,
- g) Öğrencilerin dinlenme, beslenme ve ders çalışma süreçlerine rehberlik ve örneklik etmek amacıyla, nöbetlerin öncelikle kadrolu öğretmenler tarafından kursta kalmak suretiyle tutulması,

Sağlanacaktır.

10. Hafızlık Takip Komisyonlarınca hafızlık eğitimine uygun olmayan kursların tespit edilerek raporlanması yönünde çalışmalar yapılacak ve söz konusu kurslar hakkında gerekli işlemler yapılacaktır.

11. Hafızlık eğitimi yapılan sınıflarda görev yapan öğretmenlerden 3 yıllık eğitimin sonunda hafızlık sınavına hiç öğrenci göndermeyenler ve/veya hafızlık tespit sınavında öğrencileri gerekli başarıyı gösteremeyenler hafızlık takip komisyonunun teklifi ve müftülüklerin onayı ile 2 yıl süreyle yüzüne eğitim verilen sınıflarda görevlendirilecektir.

12. Kur'an kursları yurt ve pansiyonlarında gece nöbeti tutan Kur'an kursu öğretmenlerinin nöbet ücretleri hakkında, Strateji Geliştirme Başkanlığının 01/07/2016 tarih ile E.34017 sayılı mütalaası kapsamında hareket edilecektir.

13. Hafızlığını tamamlayarak belge alan erkek öğrenciler için "Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Diyanet Vakfı ile beraber yürütülen "Hafız Öğrenci Projesi" ne dair burs ve parasız yatılı imkânları ve ilgili bilgi afişleri kurslara ulaştırılarak öğrencilere zamanında duyurulacaktır.

14. Hafızlık eğitimine ve Kur'an-ı Kerim'i güzel okumaya teşvik amacıyla yapılacak yarışmalarda dereceye giren öğrencilere sunulacak (burs vb.) imkânlar hususunda kurslar ve öğrenciler bilgilendirilecektir.

15. Sosyal etkinlik saatlerinde, öğrencilerin bedensel ve ruhsal gelişimlerini desteklemek amacıyla ilgi ve yeteneklerine uygun olarak sportif aktiviteler; hat, ebru, ney üfleme, kamp, gezi, piknik, eğitici film ve belgesel gibi sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetler öğrencileri ders ortamından uzaklaştırılacak şekilde düzenlenecektir.

16. Bir sınıfın sosyal etkinlik dersine, o sınıfın Kur'an-ı Kerim dersine giren öğretici dışında aynı kursta görev yapan diğer öğretmenlerden biri girebilecektir. İhtiyaç olması halinde PDR öğretmeni, farklı kurslardan ya da dışardan görevlendirme yapılabilecektir.

17. Hafız ya da Kur'an kursunda eğitim almış Kur'an kursu öğrencilerine rol model olabilecek farklı mesleki alanlarda görev yapan kişilerin katılımıyla konferanslar ya da söyleşiler yapılacaktır.

18. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığının kadınlara mahsus hallerde Kur'an okunması konusunda 22.01.1998 tarih ve 4 nolu kararı bir ruhsat ihtiva etmektedir. Bu ruhsatı kullanmak istemeyen öğrenciler icbar edilmemelidir. Ancak bu durumdaki öğrenciler boş

birakılmama, dini bilgiler ile sosyal etkinlik ve rehberlik derslerine yönlendirilmelidir. Ayrıca dileyen öğrencilerin bu durumlarda dinleme yoluyla derse hazırlık yapmaları sağlanmalıdır.

C. KUR'AN KURSLARINDA PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ

1. Kur'an kurslarında görev yapan psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenleri "PDR Öğretmenlerinin Çalışma Usul ve Esasları" (EK-8) çerçevesinde görev yapacaklardır.
2. Psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenlerinin yapmış oldukları rehberlik faaliyetlerinde maddi ihtiyaçlar, Kur'an kursu yöneticisiyle işbirliği yapılarak mahallindeki imkânlar (vakıf ve dernekler) yoluyla karşılanacaktır.

D. PROJELER İLE EĞİTİM-ÖĞRETİMİN ETKİNLİĞİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK FAALİYETLER

1. Eğitim-öğretim faaliyetlerini desteklemek, öğrencilerde kitap okuma alışkanlığı geliştirmek amacıyla her sınıfta/kursta kitaplık/kütüphane oluşturulacaktır. Kitaplık/kütüphanede öncelikle Başkanlığımız yayınlarına yer verilecektir. Ayrıca müftülük tarafından uygun görülen eserler de kitaplık/kütüphanede yer alabilecektir.
2. Başkanlığımızca ihtiyaç sahibi kimselerin varlığına dikkat çekmek, Kur'an kursu öğrencileri ve öğreticilerinin yardımlaşma ve dayanışma duygularını geliştirmek amacıyla 08.08.2013 tarih ve 732 sayılı onayla "**Her Sınıfın Bir Yetim Kardeşi Olsun Projesi**" uygulamaya koyulmuştur. Bu itibarla; il eğitim kurulu/ilçe eğitim komisyonları marifetiyle müftülükler, ihtiyaç sahibi yetimleri ve ilgili çalışmaya destek verecek kursları belirleyip yardımların yetimlere ulaşmasını sağlayacaktır.
3. "Her Ay Bir Konu Bir Konuk" projesine 08.01.2015 tarih ve 527 sayılı yazıdaki ilke ve esaslar doğrultusunda devam edilecektir. Yapılan faaliyetler DİBBYS/EHYS sistemi üzerinden ilgili bölüme işlenecektir.
4. Kur'an kursu öğreticisi, öğrencisi ve velilerin katılımı ile Yeşilay İl Müdürlükleri veya İl Sağlık Müdürlükleri ile işbirliği halinde sigara, içki ve madde bağımlılığı gibi zararlı alışkanlıklar konusunda seminer ve konferanslar düzenlenecektir. Bu konuların dini boyutu ise müftülüğün belirleyeceği bir personel tarafından anlatılacaktır. Seminerlerde Başkanlığımız PDR öğretmenlerine de görev verilebilecektir.
5. Kurslarda deprem, sel vb. doğal afetler ile yangın gibi olaylara yönelik tedbirler alınacak ve müftülüklerce söz konusu felakete yönelik tatbikatların yapılması sağlanacaktır.
6. Aile ve Dini Rehberlik Büroları ile koordineli bir şekilde ailenin önemi, aile içi iletişim vb. konularda öğretici, öğrenci ve velilerin katılımıyla Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlükleri ile işbirliği halinde seminer ve konferanslar düzenlenecektir.

E. GEÇİCİ ÖĞRETİCİ GÖREVLENDİRMELERİ

- 10.05.2019 tarihli ve 112 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararında resmi görevi bulunmayan geçici öğretmenlerin ders ücreti karşılığı görevlendirilebilecekleri ders saati 8.158.000 olarak belirlenmiştir. Mezkûr kararda 2019 yılı için belirlenen ders saati sınırına ulaşıldığından ve 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa göre yıllık saat vizesini aşacak şekilde görevlendirme yapılamayacaktır. Bu bağlamda;
  - Görevlendirmeler İKYS üzerinden belirlenecek olan kotayı aşmayacak şekilde yapılacaktır.
  - Kadrolu ve sözleşmeli öğretmenler maaş karşılığı ders görevi ve zorunlu ek ders görevlerini tamamlamadan geçici öğretici görevlendirme yoluna gidilmeyecektir.
  - Kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerin, kadrosunun bulunduğu kursta maaş karşılığı ders görevi ile zorunlu ek ders görevlerini tamamlayamaması durumunda birim içerisinde ihtiyaç bulunan diğer kurslarda tamamlayacaktır.
  - İhtiyaç odaklı eğitim programlarında (4-6 yaş grubu hariç) ikinci bir sınıf açılabilmesi için öğrenci sayısı en az 35 olacaktır.
  - Kurslarda eğitim görecektir vatandaşların öncelikli olarak A, B ve C grubu Kur'an kurslarına yönlendirilerek D grubu Kur'an kursu açılışları en aza indirilecektir.
  - D grubu Kur'an kursları sadece kamu kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç olması halinde açılacaktır.
  - Kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden daha etkin ve verimli bir şekilde yararlanılabilmesi için farklı kurslarda ve farklı öğrenci gruplarına birden fazla Temel Öğretim Programı uygulanabilecektir.
  - İhtiyaç Odaklı Öğretim Programında görev verilen geçici öğretmenler 12 ve 18 saatlik Temel Öğretim Programları ile birlikte sadece Cuma Dersleri ve İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Hafta Sonu Programlarını açabilecek, kısa süreli programlar kadro ve sözleşmeli personel tarafından açılacaktır.
- Kur'an kurslarında geçici öğretici görevlendirmeleri, İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü'nce belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde İKYS (İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi) programı üzerinden yapılacaktır.
- Geçici öğretmenler, İKYS programı üzerindeki işlemleri onaylanmadan fiili olarak göreve başlatılmayacaktır.

F. DİBBYS/ EHYS (DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BİLGİ YÖNETİM SİSTEMİ/EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETİM SİSTEMİ)

- Kur'an kurslarında yürütülen eğitim faaliyetleri ile ilgili tüm iş ve işlemler <https://dibbys.diyamet.gov.tr> adresli program üzerinden DİBBYS/EHYS aracılığı ile yürütülecektir.
- DİBBYS/EHYS üzerinden resmi olarak açılmayan dersler için öğretmenlere ek ders ücreti ödenmeyecektir.
- Tahakkuk bildirim tarihleri 1-31 olan personel her ayın son günü ve takip eden ayın 1. ve 2. günlerinde, 15-14 olan personel ise 14'ünden itibaren 3 gün içerisinde işlemlerini gerçekleştirecektir. Geçerli mazeretleri sebebi ile belirtilen süre içerisinde tahakkuk

beyanını doldurmayan personelin tahakkuk beyan girişleri DİBBYS/EHYS il/ilçe yetkilerince açılacaktır. Tahakkuk girişlerini zamanında yapmayan personeller hakkında 657 sayılı Kanununun 125. maddesi uyarınca gerekli işlem yapılacaktır.

4. DİBBYS/EHYS'den yapılan duyurular resmi yazı niteliğinde olup söz konusu sistem üzerinden yapılan duyurular için ayrıca müftülüklere yazı gönderilmeyecektir.
5. DİBBYS/EHYS üzerinden öğretici ve ders tanımlama işlemlerinden önce öğrencilerin kursa kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir. Buna göre; A, B ve C grubu Kur'an kurslarında kurs yöneticisi, D grubu kurslarda ise müftülüğün belirleyeceği görevli/öğretici tarafından öğrenciler sisteme kayıt edilecektir. Sistem üzerinden kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra yönetici veya müftülük tarafından görevlendirilen personel ders ve öğretici tanımlama sayfasından ders açarak öğreticileri tanımlayacak ve öğrencileri sistem üzerinde açılan derse aktaracaktır.
6. Kur'an kurslarında yürütülen projelerle ilgili istatistiki bilgiler DİBBYS/EHYS'ye Proje faaliyet işlemleri sayfasından girilecektir.

G. KUR'AN KURSLARINI TANITICI MATERYALLER İLE DİĞER HUSUSLAR

1. Başkanlığımızca yaygın din eğitimi faaliyetlerini tanıtıcı afişler il/ilçe müftülüklerine ücretsiz olarak gönderilecektir. Ayrıca Başkanlığımızın <https://egitimhizmetleri.diyaret.gov.tr/kategoriler/hizmetlerimiz/yayg%C4%B1n-din-e%C4%9Fitimi-daire-ba%C5%9Fkan%C4%B1%C4%9F%C4%B1> web adresinden de indirilerek çoğaltılabilecektir.
2. Müftülüklerce Kur'an kurslarına afişlerin dağıtımı, uygulanan öğretim programları dikkate alınarak gerçekleştirilecektir.
3. İl/ilçe müftülüklerine gönderilen afişler, Kur'an kursları, kamu kurum ve kuruluşları, TDV, öğrenci konuk evleri, huzurevleri, gençlik merkezleri, cezaevleri, YURT-KUR vb. ile uygun görülen diğer mekânlara asılacaktır.
4. Kur'an kursu öğrenci ve öğreticilerinin yaygın din eğitimi faaliyetleri ile ilgili tespit, teklif, sorun ve şikâyetlerini Başkanlığımıza ulaştırabilmeleri amacıyla hazırlanan "Bize Yazın" afişleri müftülüklerce Kur'an kurslarının uygun görülen yerlerine asılacaktır.
5. Kur'an kurslarımızda kaliteli hizmet verilebilmesi için; aşçı, temizlikçi vb. personel ihtiyacının karşılanması önem arz etmektedir. Bu nedenle İŞ-KUR Genel Müdürlüğü'nün Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP) adı altında sunduğu hizmetlerden Kur'an kurslarımızın da faydalanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.
6. Rehberlik ve denetim yapmak, eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkinliğini ve verimliliğini ölçmek amacıyla müftü, murakıp veya müftünün yetki vereceği personel tarafından eğitim öğretim yılında bir kurs en az üç defa denetlenecektir. Rehberlik ve denetim faaliyetlerinin yapıldığı tarih ve saatler ile kursa ait bilgiler DİBBYS/EHYS'ye kurs denetim formu sayfasından girilecektir.
7. Başkanlığımızın 22.06.2015 tarih ve E.27742 sayılı yazısı gereği; Kur'an kurslarımızdan uygun olanlar, mülki amirden alınacak onayla ülkemizde bulunan Suriyeli mültecilerin kendi öğreticileri rehberliğinde yapacakları eğitim-öğretim faaliyetleri için tahsis edilebilecektir. Söz konusu eğitimlerin yapılması sırasında herhangi bir olumsuzluğun yaşanmaması için müftülüklerce gerekli tedbirler alınacaktır.

8. Kur'an kursu reticilerimizi ve müftülük personelimizi bilgilendirmek amacıyla kullanılan SMS uygulamasından istenilen verimin elde edilebilmesi için müftülüklerce ilgili personelin sisteme kayıtlı telefon numaraları kontrol edilerek gerekli olması halinde güncellenecektir.
9. Müftülüklerce 2019-2020 Eğitim-ğretim Yılı Uygulama Esasları ekleri ile birlikte Kur'an kursu üreticilerinin telefonlarına veya mail adresine gönderilecektir. Ayrıca müftülüklerce uygulama esaslarının ulaşıp ulaşımadığını ve okunduğunu teyit etmek için üreticilerden imza alınacaktır.

Kur'an kurslarında özveri ile alışan Kur'an kursu üreticilerimize ve müftülük personelimize teőekkür eder, 2019-2020 eğitim-ğretim yılında baőarılar dileriz.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIğI
Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

DİB EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI PROGRAMLARI				
ALAN	PROGRAM ADI	HAFTALIK KREDİ	DÖNEMİ/HAFTA	TOPLAM KREDİSİ
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI TEMEL ÖĞRETİM PROGRAMLARI	Kur'an Kursları Temel Öğretim Programı	Haftada 18 Saat Alternatif-I	2 Dönem/34 Hafta	612
		Haftada 12 Saat Alternatif-II	2 Dönem/34 Hafta	408
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI KISA SÜRELİ PROGRAMLAR	Cuma Dersleri Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	Akaid Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	İlmihal Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	Tefsir Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	Hadis Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	Siyer Öğretim Programı	Haftada 2 Saat	2 Dönem/34 Hafta	64
	Haftasonu Öğretim Programı	Haftada 4 Saat	2 Dönem/34 Hafta	136

EĞİTİM PROGRAMLARININ HAFTALIK DERS DAĞILIMLARI İLE İLGİLİ ALTERNATİFLER

TEMEL ÖĞRETİM (18 SAAT)								
	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN	5. GÜN	6. GÜN	7. GÜN	PROGRAM ADI
1. ALTERNATİF	4	4	4	4	2			Temel Öğretim (18 Saat)
2. ALTERNATİF	5	5	4	4				Temel Öğretim (18 Saat)
3. ALTERNATİF	6	6	6					Temel Öğretim (18 Saat)
4. ALTERNATİF	6	3	3	3	3			Temel Öğretim (18 Saat)

TEMEL ÖĞRETİM (12 SAAT)								
	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN	5. GÜN	6. GÜN	7. GÜN	PROGRAM ADI
1. ALTERNATİF	2	2	2	2	4			Temel Öğretim (12 Saat)
2. ALTERNATİF	4	4	4					Temel Öğretim (12 Saat)
3. ALTERNATİF	6	6						Temel Öğretim (12 Saat)
4. ALTERNATİF	3	3	3	3				Temel Öğretim (12 Saat)

KISA SÜRELİ PROGRAMLAR								
	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN	5. GÜN	6. GÜN	7. GÜN	PROGRAM ADI
1. ALTERNATİF	2							Kısa Süreli Programlar (2 Saat)
2. ALTERNATİF						4		Haftasonu Programı (4 Saat)
3. ALTERNATİF						2	2	Haftasonu Programı (4 Saat)

KISA SÜRELİ PROGRAMLAR (4-6 YAŞ)								
	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN	5. GÜN	6. GÜN	7. GÜN	PROGRAM ADI
1. ALTERNATİF	2	2	2					1. Kur - 2. Kur (6 Saat)
2. ALTERNATİF	3	3						1. Kur - 2. Kur (6 Saat)
3. ALTERNATİF	4	2						1. Kur - 2. Kur (6 Saat)
4. ALTERNATİF	1	1	1	1	2			1. Kur - 2. Kur (6 Saat)

NOT:

- Her öğretici haftada en az 18 saat ders açmak zorundadır. İhtiyaç olması halinde her bir öğreticiye 24 saate kadar ders görevi verilebilir. Öğretici istemesi halinde 24 saatin üzerinde de ders açabilir.
- Yöneticiler dâhil her öğreticinin Temel Öğretim Programı açması zorunludur. 30 saati aşmamak ve farklı öğrenci grubuna olmak şartıyla ikinci bir temel öğretim programı açabilecektir.
- Haftalık 18 ve 12 saatlik Temel Öğretim Programı ile ilgili tüm alternatifler ile kısa süreli programların 1. alternatifi ihtiyaca göre günler arasında değiştirilebilir.
- Kısa süreli programlardan "Cuma Dersleri Eğitim Programı" sadece Cuma günü uygulanabilir.
- "Haftasonu Eğitim Programı" sadece Cumartesi veya Pazar günü uygulanabilir.
- Ders dağılımı her bir öğretici için haftada en az 5 gün, günde 6 saati geçmeyecek şekilde (Cuma dersleri hariç) yukarıdaki tabloya göre planlanır.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DERS SAATLERİ

<i>EĞİTİM TÜRÜ</i>	<i>DERS ADI</i>	<i>DERS SAAT SAYISI</i>	<i>TOPLAM</i>
HAFIZLIK	Kur'an-ı Kerim Ezber	23	30
	Kur'an-ı Kerim Okuyuş Usulleri ve Tatbikatı	2	
	Dini Bilgiler	2	
	Sosyal Etkinlik ve Rehberlik	3	
HAFIZLIK TEMEL	Kur'an-ı Kerim	24	30
	Dini Bilgiler	6	
HAFIZLIK HAZIRLIK	Kur'an-ı Kerim Yüzünde Okuma	10	30
	Kur'an-ı Kerim Ezber	10	
	Kur'an-ı Kerim Okuyuş Usulleri ve Tatbikatı	4	
	Dini Bilgiler	3	
	Sosyal Etkinlik ve Rehberlik	3	
HAFIZLIK TEKRAR ve TALİM	Ezbere Okuma	12	18
	Kur'an Okuma Usulleri ve Talimi	1	
	Konularına Göre Aşrı Şerifler	1	
	İlmihal Bilgisi	2	
	Hitabet	2	
TEMEL ÖĞRETİM	Kur'an-ı Kerim	12	18
	Dini Bilgiler	6	
	Kur'an-ı Kerim	8	12
	Dini Bilgiler	4	
KISA SÜRELİ PROGRAMLAR	Cuma Dersleri, Akaid, İlmihal, Tefsir, Hadis, Siyer Programları	2	2
	Hafta Sonu Programı	4	4
4-6 YAŞ TEMEL ÖĞRETİM	Kur'an-ı Kerim	6	18
	Dini Bilgiler	12	
4-6 YAŞ KISA SÜRELİ PROGRAM (1. Kur-2. Kur)	Kur'an-ı Kerim	2	6
	Dini Bilgiler	4	

KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİ ve ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK KİTAP OKUMA LİSTESİ¹

Kur'an kurslarımızda;

Öğreticilerimizin mesleki bilgi ve formasyonlarına katkı sağlamak,

Kur'an kursları programlarımızdaki öğrenme alanlarına katkı sağlamak.

Bilinçli ve nitelikli okuma alışkanlığı kazandırmak,

Öğrencilerin araştırma ve öğrenmeye olan ilgi ve ihtiyaçlarını artırmak,

Değerlerin ezberlenmesinin ötesinde özümsemesine katkı sağlamak,

Kur'an kursu eğitiminin niteliğini artırmak,

Kur'an kurslarında etkinlik ve verimliliği artırmak,

Kur'an kurslarının toplumdaki saygınlığını artırmak üzere "**Kitap Okuma Listesi**" oluşturulmuştur.

---

¹ **Not:** Kitap Listesi alfabetik olarak sıralanmıştır.

KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNE YÖNELİK KİTAP OKUMA LİSTESİ

Sıra No	Kitap Adı	Yazarı	Yaymevi
1.	Ahlak Dersleri	Ahmet Hamdi AKSEKİ	DİB Yayınları
2.	Ahlak ve Hukuk Ekseninde Aile Hayatımız	Prof. Dr. Ahmet YAMAN	DİB Yayınları
3.	Bir Din Eğitim Kurumu Olarak Kur'an Kursu	Prof. Dr. Muhammet Şevki AYDIN	DİB Yayınları
4.	Bir Milletin Yeniden Dirilişi Çanakkale	KOMİSYON	DİB Yayınları
5.	DEAŞ Dehşete Dayalı Bir Din İstismarı	DİYK	DİB Yayınları
6.	Dini Danışma ve Rehberlik	Prof. Dr. Suat CEBECİ	DİB Yayınları
7.	Din Eğitiminde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Aytekin BULUT	DİB Yayınları
8.	Diriliş Neslinin Amentüsü	Sezai KARAKOÇ	Diriliş Yayınları
9.	Din Görevlisi Rehberi	KOMİSYON	DİB Yayınları
10.	Din Görevlisi Hatıra Defteri	KOMİSYON	DİB Yayınları
11.	Din İstismarı	KOMİSYON	DİB Yayınları
12.	Din İstismarı ve FETÖ Gerçeği	KOMİSYON	DİB Yayınları
13.	Etkili Din Öğretimi	Ed. Şaban KARAKÖSE	TİDEF Yayınları
14.	FETÖ Din İstismarı Arkasına Saklanan Terör Örgütü	DİYK	DİB Yayınları
15.	Gülen Yapılanması 15 Temmuz'a Giden Süreçte FETÖ'nün Analizi ve Tavsiyeler	KOMİSYON	İSAM Yayınları
16.	Hız. Peygamberin İzinden	Prof. Dr. Bünyamin ERUL	DİB Yayınları
17.	Hız. Peygamber ve İnsan Yetiştirme Düzeni	KOMİSYON	DİB Yayınları
18.	Hakları ve Saygınlığıyla İslam'da Kadın	Prof. Dr. Huriye MARTI	TDV Yayınları

19.	İslam Ahlakı Temel Konular-Güncel Yorumlar	KOMİSYON	DİB Yayınları
20.	Kurumsal ve Sosyal Davranış Bilgileri	Tahir Kasım TOPRAK	DİB Yayınları
21.	Mehmet Akif Ersoy Safahat	M. Ertuğrul DÜZDAĞ	DİB Yayınları
22.	Müslümanca Düşünmek Üzerine Notlar	Rasim ÖZDENÖREN	İz Yayıncılık
23.	Siyer-i Nebi (Hazret-i Peygamberin Hayatı)	Osman KESKİOĞLU	DİB Yayınları
24.	Türkiye'nin Maarif Davası	Nurettin TOPÇU	Dergâh Yayınları
25.	Vahyin Aydınlığında Yürümek	Prof. Dr. İbrahim H. KARSLI	DİB Yayınları
26.	Yarınki Türkiye	Nurettin TOPÇU	Dergâh Yayınları

**KUR'AN KURSU ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK
KİTAP OKUMA LİSTESİ**

ÇOCUKLAR İÇİN

Sıra No	Kitap Adı	Yazarı	Yayınevi
1.	Tahin ile Pekmez	Menşure ŞUŞOĞLU Kevser ATASEVEN N. Büşra BAHÇECİ	TDV Yayınları
2.	Allah'a İman Ediyorum	Naim ÖZGEN	DİB Yayınları
3.	Betül'ün Günlüğü	Şebnem Güler KARACAN	DİB Yayınları
4.	Cemil Dede Namaz Sûrelerini Anlatıyor	Mehmet Nezir GÜL	DİB Yayınları
5.	Cemil Dede Namaz Dualarını Anlatıyor	Mehmet Nezir GÜL	DİB Yayınları
6.	Çocuklar İçin Kur'an Terimleri Sözlüğü	Selcen Yüksel ARVAS	DİB Yayınları
7.	Çocuk Kahramanlar Al Bayrak	Erhan DÜNDAR-Orhan DÜNDAR	DİB Yayınları

8.	Dedem Eve Dönüyor	Nehir Aydın GÖKDUMAN	DİB Yayınları
9.	Dini Değerler Serisi	Esmâ BUDAK - Dr. Faruk KANGER Gülser ÖZTÜRK - Nehir Aydın GÖKDUMAN Neslihan Nur TÜRK - Tuğba Güler BOZKAYA	DİB Yayınları
10.	Ela İle Efe Umreye Gidiyor	Şebnem Güler KARACAN	DİB Yayınları
11.	Evliya Çelebi - Azak'ın Denizaltıları	Dilaver ÇELEBİ	DİB Yayınları
12.	Fatih Sultan Mehmet Çocuk Padişah	Mustafa Afşin GÜRLER	DİB Yayınları
13.	Gökkuşuğu Dostları	Bestami YAZGAN	TDV Yayınları
14.	Güneş İle Kovalamaca	Arife AYDIN	DİB Yayınları
15.	Güzel Dinim Her Yanı Bilim	Bilge Nur ÇORLU	DİB Yayınları
16.	Hikâyelerle Çocuklara 40 Ayet	Selcen Yüksel ARVAS	DİB Yayınları
17.	Hikâyelerle Çocuklara 40 Hadis	Prof. Dr. Yaşar KANDEMİR	DİB Yayınları
18.	Hikâyelerle Çocuklara 40 Dua	Selcen Yüksel ARVAS	DİB Yayınları
19.	Hikâyelerle Çocuklara Esmâ-i Hüsnâ	Selcen Yüksel ARVAS	DİB Yayınları
20.	Hikâye Treni	Elif ARSLAN	DİB Yayınları
21.	İçimdeki Zıp Zıp Ses	Ayşe SEVİM	DİB Yayınları
22.	İnanıyorum Serisi (6 Kitap)	KOMİSYON	DİB Yayınları
23.	Kıtır ile Pıtır Hikaye Seti 1-2	Arife AYDIN	DİB Yayınları
24.	Kur'an-ı Kerim'deki Sûreleri Tanıyalım	Bilgenur ÇORLU	DİB Yayınları

25.	Kuş Sesleri	Fatma AYDINLI	TDV Yayınları
26.	Masal Kitabım	Nehir Aydın GÖKDUMAN	DİB Yayınları
27.	Masal Serisi (Köz Masalı, Gök Masalı, Göl Masalı, Çöl Masalı)	Kudret Ayşe YILMAZ	DİB Yayınları
28.	Mavi Defterin Gizemi (Hz. Enes'in Hayatı)	Fatma Çağdaş BÖREKÇİ	DİB Yayınları
29.	Mutlu Karıncalar Serisi	Ahmet Mahir PEKŞEN	TDV Yayınları
30.	Okulda Birtakım İşler (Hz. Üsame'nin Hayatı)	Fatma Çağdaş BÖREKÇİ	DİB Yayınları
31.	Oruç Kahramanları	Ayşe SEVİM	DİB Yayınları
32.	Öğreniyorum Serisi	KOMİSYON	DİB Yayınları
33.	Ömer Seyfettin Serisi (Pembe İncili Kaftan, Ferman, Selahaddin Eyyübi ve Bilgin, Kütük, Forsa)	Ömer SEYFETTİN	TDV Yayınları
34.	Peygamber Hikâyeleri	Bilgenur ÇORLU	DİB Yayınları
35.	Rabbim Allah	Özkan ÖZE	DİB Yayınları
36.	Sırma Saçlı Keloğlan (4 kitap)	Bestami YAZGAN	TDV Yayınları
37.	Sekiz Elmalı Kolye	Mustafa AKGÜN	DİB Yayınları
38.	Sevgi Serisi (Başka Kardeşler, Mucize Hayvanlar 1-2, Küçük Bir Kızın Sırları, Bilge Çocuk)	Ahmet Faruk KILIÇ	DİB Yayınları
39.	Selam Sana Ey Kudüs	(Ed. Esmâ GÜNER)	DİB Yayınları
40.	Vatanım Her Şeyim	(Ed. Esmâ GÜNER)	DİB Yayınları
41.	Yeryüzü ayetleri 1 Büyük Karanlığın Sırrı Yeryüzü ayetleri 2 Mucizeler Fabrikası	Özkan ÖZE	DİB Yayınları
GENÇLER İÇİN			

Sıra No	Kitap Adı	Yazarı	Yayınevi
1.	Allah'a İman	Yrd. Doç. Dr. Ulvi Murat KILAVUZ	DİB Yayınları
2.	Ahirete İman	Prof. Dr. Süleyman TOPRAK	DİB Yayınları
3.	Bir Milletın Yeniden Diriliş Çanakkale	KOMİSYON	DİB Yayınları
4.	Cami ve Gençlik	KOMİSYON	DİB Yayınları
5.	Cami ve Namazla Diriliş	KOMİSYON	DİB Yayınları
6.	Çağdaş İnanç Problemleri	Prof. Dr. Temel YEŞİLYURT	DİB Yayınları
7.	DEAŞ Dehşete Dayalı Bir Din İstismarı	DİYK	DİB Yayınları
8.	Din İstismarı ve FETÖ Gerçeği	KOMİSYON	DİB Yayınları
9.	FETÖ Din İstismarı Arkasına Saklanan Terör Örgütü	DİYK	DİB Yayınları
10.	Gençlerle Gönül Gönüle	Prof. Dr. Mustafa KARA	TDV Yayınları
11.	Gençlerle Söyleşi	Mehmet ERDOĞAN	DİB Yayınları
12.	Hayatın Tekrarı Yok	Ülfet GÖRGÜLÜ	DİB Yayınları
13.	Hız. Muhammed'in Hayatı	Casim AVCI-Mevlana İdris ZENGİN	DİB Yayınları
14.	İlahi Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler	Prof. Dr. Metin ÖZDEMİR	DİB Yayınları
15.	İslam Kolaylık Dinidir	Ülfet GÖRGÜLÜ	DİB Yayınları
16.	İslam'da İman Esasları	Prof. Dr. Bekir TOPALOĞLU Prof. Dr. Yusuf Şevki YAVUZ Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ	DİB Yayınları
17.	Kadere İman	Prof. Dr. Çağfer KARADAŞ	DİB Yayınları

18.	Kardeşlik Yazıları	KOMİSYON	DİB Yayınları
19.	Kitaplara İman	Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ	DİB Yayınları
20.	Kur'an-ı Kerim'i Anlamak	Doç. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI Prof. Dr. Mehmet DAĞ	DİB Yayınları
21.	Meleklerle İman	Prof. Dr. Kamil GÜNEŞ	DİB Yayınları
22.	Neden Müslüman Oldum İhtida Öyküleri	Aydoğan ARI-Yusuf ARABULUT	DİB Yayınları
23.	Peygamberlere İman	Prof. Dr. Mustafa SİNANOĞLU	DİB Yayınları
24.	Peygamberimizin Hayatı	İrfan YÜCEL	DİB Yayınları
25.	Sahabe Hatıraları	Elif ERDEM - Hale ŞAHİN - Rukiye AYDOĞDU DEMİR	DİB Yayınları
26.	Zindandan Saraya Hz. Yusuf	Melike ÇAKMAK	TDV Yayınları

YETİŞKİNLER İÇİN

Sıra No	Kitap Adı	Yazarı	Yayınevi
1.	Ailem Kitap Seti	Ed. Prof. Dr. Huriye MARTI	DİB Yayınları
2.	Aile Olmak	Ed. Prof. Dr. Huriye MARTI	DİB Yayınları
3.	Âlemlere Rahmet Hz. Muhammed	KOMİSYON	DİB Yayınları
4.	Başkaları İçin Ağlayabilmek	Doç. Dr. Halil ALTUNTAŞ	DİB Yayınları
5.	Çanakkale Unutulmasın	Sezgin ÇEVİK	DİB Yayınları
6.	DEAŞ Dehşete Dayalı Bir Din İstismarı	DİYK	DİB Yayınları
7.	Din İstismarı	KOMİSYON	DİB Yayınları

8.	Diyanet Kültür Serisi	KOMİSYON	DİB Yayınları
9.	Dualar	KOMİSYON	DİB Yayınları
10.	Duayı Anlamak	Doç. Dr. Halil ALTUNTAŞ	DİB Yayınları
11.	Ezanı Anlamak	Doç. Dr. Ömer ÖZPINAR	DİB Yayınları
12.	FETÖ Din İstismarı Arkasına Saklanan Terör Örgütü	DİYK	DİB Yayınları
13.	Gençlik ve İletişim	KOMİSYON	DİB Yayınları
14.	Hz. Peygamber ve İnsan Onuru	KOMİSYON	DİB Yayınları
15.	Hz. Peygamber ve Kardeşlik Hukuku	KOMİSYON	DİB Yayınları
16.	Hz. Peygamber ve Merhamet Eğitimi	KOMİSYON	DİB Yayınları
17.	Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama Ahlakı	KOMİSYON	DİB Yayınları
18.	Hz. Peygamber ve Güven Toplumu	KOMİSYON	DİB Yayınları
19.	Hz. Peygamber Din ve Samimiyet	KOMİSYON	DİB Yayınları
20.	İsraf Dengeyi ve Ölçüyü Kaybetmek	KOMİSYON	DİB Yayınları
21.	İnsani Sorumluluk Komşuluk	KOMİSYON	DİB Yayınları
22.	İyilik Vakti	KOMİSYON	DİB Yayınları
23.	40 Hadiste İş ve Ticaret Ahlakı	Prof. Dr. Zekeriya GÜLER	DİB Yayınları
24.	Kimsesizlerin Kimsesi Olmak	KOMİSYON	DİB Yayınları
25.	Orucu Anlamak	Doç. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ	DİB Yayınları

26.	Sahabe Hatıraları	Elif ERDEM - Hale ŞAHİN - Rukiye AYDOĞDU DEMİR	DİB Yayınları
27.	Siyer-i Nebi	Osman KESKİOĞLU	DİB Yayınları
28.	Sorunlarımız–Sorumluluklarımız Serisi	KOMİSYON	DİB Yayınları
29.	Yuva Kurmak Aile Olmak	KOMİSYON	DİB Yayınları
30.	Zekâtı Anlamak	Dr. Muhlis AKAR-Dr. Ercan ESER	DİB Yayınları

ENGELLİLER İÇİN

Sıra No	Kitap Adı	Yazarı	Yaymevi
1.	Braille Kur'an Okumaya Giriş Alfabesi	Doç. Dr. Tayyar ALTIKULAÇ	DİB Yayınları
2.	Braille Kur'an-ı Kerim	KOMİSYON	DİB Yayınları
3.	Braille Hadislerle İslam	KOMİSYON	DİB Yayınları
4.	Braille Diyanet Çocuk Dergisi sayıları	KOMİSYON	DİB Yayınları
5.	Braille Cemil Dede Namaz Sürelerini Anlatıyor	Mehmet Nezir GÜL	DİB Yayınları
6.	Braille Cemil Dede Namaz Dualarını Anlatıyor	Mehmet Nezir GÜL	DİB Yayınları
7.	Braille Temel Dini Bilgiler İtikat-İbadet-Ahlak	Seyfettin YAZICI	DİB Yayınları
8.	İşitme Engelli Çocuklar İçin Din Eğitimi Seti 1. Rabbimi Çok Seviyorum 2. Peygamberimi Çok Seviyorum 3. İlk Namazım 4. Ramazan ve İlk Orucum 5. İyilik Yapmayı Seviyorum 6. En Mutlu Yolculuğum	KOMİSYON	DİB Yayınları
9.	Öğreniyorum Serisi 1. Dinimi Öğreniyorum 2. Peygamberimi Öğreniyorum	Diyanet İşleri Başkanlığı	DİB Yayınları
	3. Kitabımı Öğreniyorum 4. Dualarımı Öğreniyorum 5. Ahlakımı Öğreniyorum		

4-6 YAŞ GRUBU KUR'AN KURSLARI FİZİKİ MEKÂN VE DONANIM ŞARTLARI

4-6 yaş grubu çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun olarak tasarlanan ortamların çocukların eğitim kalitesini yükselttiği ve onlara olumlu davranış özellikleri kazandırmada etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple Başkanlığımızca 4-6 yaş grubu Kur'an kurslarının fiziki mekânlarında bulunması gereken nitelikler yeniden değerlendirilerek belirlenmiştir.

Bu itibarla; 4-6 yaş grubu Kur'an kursu mekânlarının belirlenmesinde, donanım malzemelerinin seçilmesinde ve tefrişatının yapılmasında aşağıdaki kriterlere riayet edilecektir.

1. 4-6 yaş grubu sınıflara 48 ayını tamamlayan ve 72 ayını doldurmayan çocukların kaydı yapılır.
2. Taleplerin çok olması halinde öncelik okula başlama yaşına en yakın olup daha önce 4-6 yaş Kur'an kursu eğitimi almamış olanlara verilir.
3. 4-6 yaş grubuna yönelik eğitim verilen mekânların özellikleri, bulunması gereken bölümler, donanım malzemelerinin seçilmesinde ve tefrişatının yapılmasında aşağıdaki kriterlere riayet edilir.

a) Bina Özellikleri

1. Binanın yapımında ve tefrişatında kullanılan materyaller doğal malzemelerden seçilir.
2. Bina girişi, çocukların rahat bir şekilde giriş-çıkışlarına imkân tanıyan ve velilerin bekleme salonu olarak da kullanabileceği şekilde düzenlenir.
3. Çocukların kullandığı odaların kapıları içeriden dışarıya açılır şekilde düzenlenir.
4. Bina balkonsuz ya da balkonları kullanıma kapalı olacak biçimde, pencereler çocukların tırmanıp açamayacağı ve dışarı sarkamayacağı bir şekilde planlanır, bütün elektrik kabloları gizlenir, çocuklar için güvenli prizler kullanılır ve erişemeyeceği (en az 1,5 m) yükseklikte olur.
5. Binanın dışında veya içinde bulunan merdiven basamakları yüksek ve dar olmayacak bir ölçüde, tırabzanlar çocuklara göre düzenlenir, tırmanma veya düşme olasılıkları dikkate alınarak gerekli önlemleri ihtiva eden şekilde yapılır.

b) Bulunması Gereken Bölümler

1. Derslik

Derslikler aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- a) Dersliklerin bodrumlarda yer almaması,
- b) Öğrenci başına en az 2 m² alan olması,
- c) Dersliklerin, çocukların hem bireysel hem de grup halinde hareket edebilmesini sağlayacak biçimde düzenlenmesi,
- d) Zeminde çocukların düşmeleri halinde tehlike oluşturmayacak, yumuşak, kaygan olmayan, sabit, kolay temizlenebilen yer döşemeleri kullanılması,
- e) Duvarların ses geçirmeyecek özellikte olması,
- f) Tavan yüksekliğinin 3 m'den az olmaması,
- g) Pencerelerin yerden yüksekliği çocukların çevreyi görebilecekleri şekilde ayarlanması,
- h) Güneş ışığından en yüksek düzeyde istifadeye imkân tanıyan düzenlemelerin yapılması.

2. Oyun/Hobi Alanı-Bahçe

Oyun/Hobi Alanı-Bahçesi aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- Öğrenci başına en az 2,5 m² alan olması,
- Bahçe çevresinin duvar veya benzeri bir yapı ile ayrılması,
- Bahçede yeteri miktarda toprak ve çim alanı bulunması,
- Bahçede bitki yetiştirme alanı, ağaçlar, kum havuzları olması,
- Bahçenin çocukların fiziksel gelişimlerini olumlu etkileyecek park oyuncakları, denge alanları, tırmanma araçları vb. ile desteklenmesi,
- İklimsel şartlar düşünülerek soğuk havalar için bina içinde kapalı oyun alanları oluşturulması,
- Zeminin, çocukların düşmeleri halinde tehlike oluşturmayacak şekilde yumuşak özellikte olması,
- Bahçe veya bina içinde bitki ve hayvan bakımı gibi hobilerin uygulanabileceği uygun alanlar oluşturulması.

3. Kitaplık

Kitaplık aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- Kitaplıkların sabitlenmesi,
- Kitaplığın çocukların görme alanı içinde düzenlenmesi,
- Kitaplığın yerden yüksekliğinin çocukların kolaylıkla alabilecekleri yükseklikte (88-92 cm arası) olması.

4. Uygulama Salonu/Çok Amaçlı Salon

Uygulama Salonu/Çok Amaçlı salonu aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- En az iki adet 4- 6 yaş sınıfı olan Kur'an kurslarında oluşturulması,
- Her öğrenciye en az 2 m² alan düşmesi,
- Etkinliklerin yapıldığı atölyelerin oluşturulması.

5. Mutfak/Yemek alanı

Mutfak/Yemek alanı aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- Lavabolara yakın yerlerde yapılması,
- Havalandırma ve yangın tertibatı bulunması.

6. Tuvaletler

Tuvaletler aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- Lavabo ve WC'lerin çocukların bedensel ve fiziki yapılarına uygun düzenlenmesi,
- Kız erkek WC'lerinin ayrı olması,
- Her klozet arasında bölücü duvar olması,
- Lavabo en-boy 28-45 cm, yükseklik 50-60 cm; musluk 65-70 cm; klozet yükseklik 35 cm; WC kabinleri en 70-90 cm; bölücü duvarlar ise 130-150 cm arası olması,
- Her 12 çocuğa 1 lavabo ve klozet düşecek şekilde düzenlenmesi,
- Lavabo ve WC'ler sınıflara yakın alanlarda olması,
- Personel WC'sinin ayrı bölümde yer alması.

7. Donatım Malzemeleri

Donatım malzemeleri aşağıdaki kriterlere göre düzenlenir:

- a) Sandalye genel yüksekliğinin 50-60 cm; oturma genişliğinin 30-36 cm; oturma yeri derinliğinin 30-34 cm; oturma yüksekliğinin 29-33 cm arası olması,
- b) Masa yüksekliğinin 50-55 cm; genişliğinin 60-65 cm; daire masa çapının 100-120 cm arası olması,
- c) Türk Standartları Enstitüsünce onaylanmış oyuncaklar kullanılması,
- d) Kullanılan malzemelerin kimyasal içermemesi, doğal ve yerel olmasına dikkat edilmesi,

8. Tefrişat

- a) Ayakkabı ve giysi dolapları öğrenci ve personel için ayrı ayrı düzenlenmesi,
- b) Çocukların dolap yükseklikleri 120-145 cm aralığında onların rahatça ulaşabileceği seviyede olması,
- c) Dolaplar duvara sabitlenmesi,
- d) Bina boyasında doğal aydınlanmaya engel olmayacak tonlar tercih edilmesi,

Hususlarımı önemle rica ederim.

AİLE VE ÇOCUK TANIMA FORMU

Çocuğun adı soyadı:

Formu dolduranın adı soyadı/ yakınlık derecesi:

AİLE BİLGİLERİ	
Annenin Adı-Soyadı:	
Anne öz mü?	Evet ☐ Hayır ☐
Öz anne yaşıyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Annenin Öğrenim Durumu:	
Anne çalışıyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Çalışıyor ise mesleği ve çalışma saatleri:	
Babanın Adı-Soyadı?	
Baba öz mü?	Evet ☐ Hayır ☐
Öz baba yaşıyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Babanın Öğrenim Durumu:	
Baba çalışıyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Çalışıyor ise mesleği ve çalışma saatleri:	
Çalışmıyor ise nedeni:	
Anne baba birlikte mi?	Evet ☐ Hayır ☐
Anne baba ayrı ise çocuk kiminle yaşıyor?	Anne ☐ Baba ☐ Diğer ☐ Diğer ise kiminle yaşıyor?
Çocukla ilgili durumlarda irtibat kurulacak veli:	Anne ☐ Baba ☐
Çocuğun yasal vasisi var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Varsa adı-soyadı, yakınlık derecesi:	
Çocuğunuzun kaç kardeşi var?	
Tüm kardeşler öz mü?	Evet ☐ Hayır ☐
Aynı evde yaşayan kardeşlerden çalışan var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Çocuğunuzun kendine ait odası var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Evinizde anne baba ve öz kardeşler dışında sizinle yaşayan kimse var mı?	Evet ☐ Hayır ☐ Varsa yazınız:
Ailenin Sosyal Güvencesi:	BAĞ-KUR ☐ SSK ☐ EMK. San ☐ Yok ☐
Eviniz kime ait?	Kendimizin ☐ Kira ☐ Lojman ☐
Eviniz neyle ısıyor?	Doğalgaz ☐ Soba ☐ Diğer ☐
İkamet adresiniz:	

ÇOCUKLA İLGİLİ BİLGİLER

Adı soyadı:	
Doğum tarihi gün/ ay/yıl:	
Cinsiyeti:	
Kan grubu:	
Daha önce farklı bir yerde eğitim aldı mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Aldıysa hangi kurumdan:	
Sağlık kontrolünü yapan hastane:	
Herhangi bir şeye alerjisi var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Varsa neye karşı?	
Bilinen tanı konulmuş bir hastalığı var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Hastalığı varsa nedir?	
Daha önce hiç ameliyat oldu mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Olduysa neyden?	
Sürekli kullandığı bir ilaç var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Kullanıyorsa ne için, hangi ilaçlar?	
Hiperaktivite tanısı var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Üstün zekâlı tanısı var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Zekâ geriliği tanısı var mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Psikolog, özel eğitimci, psikolojik danışman, çocuk ruh sağlığı uzmanı gibi bir uzmana gitmenizi gerektiren bir durum oldu mu?	Evet ☐ Hayır ☐ Oldu ise nedir?
Tuvalet eğitimi tamam mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Tuvalet sonrası temizliğini yapabiliyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Yardım almadan yemek yiyebiliyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Yardım almadan üzerini giyinebiliyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Yardım almadan ayakkabısını giyinebiliyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
Yaşlılarıyla birlikte oynar mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Oyuncağını ve eşyasını paylaşır mı?	Evet ☐ Hayır ☐
Yapmaktan hoşlandığı şeyler nelerdir?	
İstemediği bir şey olduğunda nasıl tepki gösterir?	
Ağladığında ya da huzursuzlandığında sakinleştirmek için neler yaparsınız?	
Sizce çocuğunuzun olumlu kişilik özellikleri nelerdir?	
Sizce çocuğunuzun olumsuz kişilik özellikleri nelerdir?	
Niçin Kur'an kursuna gönderiyorsunuz, kurstan beklentileriniz nelerdir?	

ACİL DURUMLARDA ARANACAKLAR FORMU

ÇOCUĞUN:

Adı-Soyadı : .....

Anne:

Adı-Soyadı : .....

Cep Telefonu : .....

İş/Ev Telefonu : .....

Baba:

Adı-Soyadı : .....

Cep Telefonu : .....

İş/Ev Telefonu : .....

Varsa yasal vasi:

Adı-Soyadı : .....

Cep Telefonu : .....

İş/Ev Telefonu : .....

Anne Babaya Ulaşılamadığında Aranacak Kişiler

Adı-Soyadı : .....

Yakınlık Derecesi : .....

Cep Telefonu : .....

İş/Ev Telefonu : .....

Adı-Soyadı : .....

Yakınlık Derecesi : .....

Cep Telefonu : .....

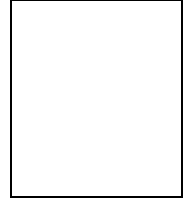
İş/Ev Telefonu : .....

Not: Her hangi bir acil durumda ilk önce ebeveynlerin aranması esastır. Ancak her ikisine de ulaşılmaması durumunda velinin listeye ismini ve iletişim bilgilerini paylaştığı kişiler aranacaktır.

ÇOCUĞU KURSTAN ALACAK KİŞİLERÇOCUĞUN;

Adı-Soyadı : .....

Kurstan Alacak Kişilerin İletişim BilgileriÇocuğun Annesi;

Adı-Soyadı : .....

Cep Telefonu : .....

İş Telefonu : .....

Çocuğun babası;

Adı-Soyadı : .....

Cep Telefonu : .....

İş Telefonu : .....

Anne Baba Dışında Üçüncü Şahıslar

Adı-Soyadı : .....

Yakınlık Derecesi : .....

Cep Telefonu : .....

İş Telefonu : .....

Adı-Soyadı : .....

Yakınlık Derecesi : .....

Cep Telefonu : .....

İş Telefonu : .....

Not: Velinin beyanı doğrultusunda çocuğu kurstan ancak yukarıda bilgileri bulunan kişiler alabilecektir. Şayet bu kişiler dışında başka birisinin alması gerekirse veli tarafından öğreticiye en az bir saat önceden bilgi verilmesi ve çocuğu kurstan alacak kişinin kimlik kartının mutlaka yanında olması gerekmektedir. Bildirim yapılmaması ve kurstan alacak kişinin kimlik kartının yanında olmaması durumunda çocuk bu kişiye teslim edilmeyecektir.

...../...../.....
Velinin İmzası
Adı - Soyadı

VELİ İZİN BELGESİ

COCUĞUN

Adı-Soyadı : .....
 T.C. Kimlik No : .....
 Doğum Tarihi : .....
 Anne Adı / Cep Telefonu : .....
 Baba Adı / Cep Telefonu : .....

T.C.

..... MÜFTÜLÜĞÜ

..... Kur'an Kursu Yöneticiliğine

Velisi bulunduğum yukarıda açık kimliği yazılı kurs öğrencinizin, ... / ... / 20.. tarihindeki
 ..... faaliyet /geziye katılmasına izin veriyorum.

Öğrencinin, faaliyet boyunca (yolda geçen süreler dâhil olmak üzere) yaşanan her hangi bir sorun veya tıbbi
 müdahale gerektiren bir durumla karşı karşıya kalındığında her türlü sorumluluğu kabul ettiğimi taahhüt eder,

Bilgi ve gereğini arz ederim. ... / ... / 20..

Anne (Adı Soyadı /İmzası)Baba (Adı Soyadı / İmzası)Anne Baba Hayatta Değilse Yasal Vasisi:

Adı Soyadı Yakınlık Derecesi

İmzası:

Her Hangi Bir Acil Durumda Anne Babaya Ulaşılamadığında Aranacak Kişiler:

Adı-Soyadı / Yakınlık Derecesi / Tel No:

Adı-Soyadı / Yakınlık Derecesi / Tel No:

Not:

- 1- Bu dilekçe kurs dışında gerçekleştirilecek her bir faaliyet için ayrı ayrı yeniden doldurulur.
- 2- Bu dilekçenin öğrencinin bizzat anne ve babası tarafından doldurulması esastır. Anne babasından her ikisinin de hayatta olmaması durumunda yasal vasi tarafından doldurulacak ve kurs yöneticisine teslim edilecektir
- 3- İzin dilekçeleri faaliyet/gezi boyunca görevli öğreticilerin yanlarında bulunacak, daha sonra her öğrencinin kendi dosyasında saklanacaktır.

HAFIZLIK EĞİTİMİ UYGULAMA ESASLARI

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da yapılan değişiklik ile Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü kurulmuş ve "Kur'an-ı Kerim okumak, anlamını öğrenmek, hafızlık yapmak, din eğitimi almak isteyenler için kurslar düzenlemek ve Kur'an kursları açmak." görevleri verilmiştir.

Hafızlık müessesesi; Hz. Peygamberden günümüze kadar asırlar boyu süren bir gelenektir. Bu gelenek Başkanlığımız tarafından yaygın din eğitimi hizmetleri içerisinde anlam ve önemine uygun bir biçimde sürdürülmektedir.

Hafızlık eğitiminin sistemli, disiplinli bir şekilde yürütülmesi ve uygulama birlikteliğinin sağlanması amacıyla Başkanlığımızca yönetmelik, yönerge ve program çalışmaları yapılmıştır.

Başkanlıkta yapılan program geliştirme ve takip çalışmaları ile hafızlık yaptıran öğretmenler arasında bilgi, tecrübe paylaşımı ve uygulama birlikteliği sağlamak amacıyla yapılan seminerlerde icra edilen atölye çalışmalarında öğretmenler tarafından ortaya konulan sorunlar çerçevesinde ve yapılan anket çalışmalarında aşağıdaki hususların dikkate alınmasının hafızlık eğitimini olumlu yönde etkileyeceği mütalaa edilmiştir.

A-Hafızlık Takip Komisyonlarının İşlevselliğinin Artırılması

Yapılan program gözlem çalışmaları başta olmak üzere hafızlık tespit sınavı komisyonu başkan ve üyelerinin tespitleri ile eğitimlerde yapılan atölye çalışmalarında ortaya çıkan sonuç Hafızlık Takip Komisyonlarının ya hiç kurulmadığı ya da aktif olarak işletilmediğidir. Bu sebeple komisyonun görevleri ve çalışma usul ve esasları ile ilgili konuların tekrar hatırlatılmasında yarar görülmüştür.

Komisyonun Görevleri:

Hafızlık Eğitim Programının etkin, verimli ve sistemli bir şekilde sürdürülebilmesi için mevzuatça kurulması öngörülen Hafızlık Takip Komisyonunun yine "Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönergesi" çerçevesinde kendisine tevdi edilen;

1. Hafızlık eğitimi yapmaya elverişli kursları tespit etmek,
2. Hafızlık eğitimi verecek öğretmenleri tespit etmek,
3. Hafızlık hazırlık dönemine başlayacak öğrencilerin seçimini yapmak,
4. Hazırlık döneminden hafızlık dönemine geçecek öğrencilerin tespitini yapmak,
5. Hafızlık tespit sınavına girecek öğrencilerin tespitini yapmak,
6. Hafızlık eğitimine devam edemeyeceği kanaatine varılan öğrencilerin tespitini yapmak,
7. Hafızlık eğitimi verilen kursların ve öğrencilerin ihtiyaç, şikayet, beklenti ve önerilerini tespit etmek,
8. Dönem sonlarında ölçme-değerlendirme yapmak ve gerekli görülen tedbirleri almak,
9. Her yıl mayıs ayı sonunda tespitler ve teklifler şeklinde iki başlık altında genel değerlendirme raporu hazırlamak,
10. Hafızlık programının ekindeki formları usulünce doldurup imzalamak,
11. Hafızlık programının dönemlerinde belirlenen başarıyı gösteremeyenlere veya yetişkinliklerinde hafızlığa başlayanlara ek süre vermek,
12. Hafızlığa kurs dışında başlayanlardan kurslara kaydolmak isteyenler ile hazırlık dönemi atlatılarak doğrudan ezberleme dönemine geçmesi uygun olanların tespitini yapmak,
13. Öğreticilerin hafızlık programını uygulamadaki başarısını değerlendirmek,
14. Öğrenci ve öğretmenlerin moral motivasyonlarını artırıcı yönde rehberlik etmek,
15. Öğreticilerin aylık ders çizelgeleriyle yöneticilerce tutulacak öğrenci takip çizelgesinin usulünce doldurulup saklandığını kontrol etmek,
16. Dörder aylık yapacağı kontrollerde kurs ve öğretmenlerle ilgili tespit, teklif ve değerlendirmeleri rapor haline getirerek müftülüğe sunmak.

Ayrıca; A Grubu ve B Grubu Kur'an kurslarında hafızlık eğitimi yapılan sınıflarda öncelikle Kur'an Kursu Baş Öğreticisi, Kur'an Kursu Uzman Öğreticisi veya hafız ve yüksek okul mezunu ya da

hafız öğretmenlerden olmak üzere en az 3 yıl görev tecrübesi olanların görevlendirilmesine riayet edilmelidir.

Bütün bunlarla birlikte hafızlık takip komisyonları, hafızlığın bütün süreçlerinde öğrencilere, öğretmenlere ve gerektiğinde ailelerine din hizmetlerinde hafızlığın önemiyle alakalı gerekli motivasyonda bulunarak, öğrencilerin ruh ikliminde ve gönül dünyalarında istikbale dair umut vaat eden bir vizyon ve tasavvur oluşturma konusunda rehberlikte bulunmalıdır.

Böylece öğrencilerin zihinlerinde hafızlığın öneminin daima canlı tutulması sağlanmış olacaktır.

Çalışma Usul ve Esasları:

Hafızlık Takip Komisyonu, en az bir sınıf hafızlık eğitimi yapılan il/ilçelerde müftünün teklifi ve mülki amirin onayı ile en az ikisi hafız olmak şartıyla üç kişiden oluşturulmalı, komisyon üyelerinden en az birisi de kadın öğretmenlerden belirlenmelidir. Aynı ilçede bu üyeler bulunamazsa, il veya diğer ilçelerden üyeler alınabilir. Öğrencinin sınıf hocası da duruma göre komisyona alınmalıdır. Komisyona müftü veya görevlendireceği bir personel başkanlık edebilir.

Söz konusu komisyon çalışmaları ile hafızlık eğitiminin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi ve sürecin her kademesinin takip edilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu hedefe ulaşmak için aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulması önem arz etmektedir.

1. Hafızlık Eğitim Programı; 4 ay hazırlık dönemi, 16 ay ezberleme dönemi, 4 ay pekiştirme dönemi olmak üzere azami 24 ay olarak uygulanmaktadır.
2. Öngörülen sürelerle uymaya çalışmakla birlikte, her bir öğrencinin kavrayışının farklı olabileceği göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli bir yaklaşım takip edilecek, planlanan sürelerin kısaltılabileceği gibi ek süre de verilebilecektir. Verilen ek sürelerin genel toplamı ise 6 ayı geçmeyecektir.
3. Programın uygulanmasında öğrencilerin gelişim düzeylerine ve öğrenme biçimlerine uygun, çeşitli bireysel ve işbirliğine dayalı öğrenme ortamları sağlayan materyal ve yöntemler kullanılacaktır.
4. Ezber dinlenirken öğrenciden Kur'an okuyuş usullerine uygun bir şekilde okuması istenecek, ders bir bütün olarak ve öğretici tarafından dinlenecektir.
5. Kur'an kursu yöneticisi/öğreticisi, programın uygulanmasına ve öğrencilerin gelişimine katkı sağlamak amacıyla, gerektiğinde çevresindeki alan uzmanlarından destek alacaktır.
6. Öğrenciler, zamanı etkili kullanma konusunda yönlendirilecek ve kurs süresince bunu sağlayacak etkinliklere yer verilecektir.
7. Hafızlık Takip Komisyonu tarafından her bir öğrenci hafızlık eğitimi süresince;
  - a. *Hafızlık hazırlık bölümüne giriş,*
  - b. *Hafızlık ezber bölümüne giriş,*
  - c. *Birinci hizip sonu,*
  - d. *İkinci hizip sonu,*
  - e. *Üçüncü hizip sonu,*
  - f. *Dördüncü hizip sonu,*
  - g. *Pekiştirme dönemi sonu,*
 olmak üzere toplam da 7 defa kontrol edilecek ve bilgiler EHYS'ye girilecektir.
8. Bilgileri EHYS'ye girilen ve sistemde hafızlık eğitimini tamamladığı görülen öğrenci, Takip Komisyonu onayıyla hafızlık tespit sınavına katılmaya hak kazanacaktır. Dolayısıyla bu süreç hem öğrenciyi hem de öğreticiyi disipline edecek, öğrencilerin sınav stresi ve heyecanlarını yenmelerine vesile olacaktır.
9. Hafızlık Tespit Sınavında başarısız olan her bir öğrenci için Hafızlık Takip Komisyonun bilgisine müracaat edilerek süreç hakkında bilgi alınacaktır. Bu komisyon, başta öğrenci olmak üzere öğreticiye, yöneticiye ve gerektiğinde velilere rehberlik yapacak onları süreçle ilgili bilgilendirecektir.
10. Hafızlık Takip Komisyonu, Hafızlık Eğitimi Programı sonunda yer alan aşağıdaki formları usulüne uygun bir şekilde doldurur.
  - a. Hafızlık Hazırlık Programına Başlayacak Öğrenci Değerlendirme Formu (Ek-1)
  - b. Ezberleme Dönemine Alınacak Öğrenci Değerlendirme Formu (Ek-2)
  - c. Hafızlık Öğrencileri Dönem Sonu Değerlendirme Formu (Ek-3)

11. Dönem sonlarında yapılan değerlendirmeler neticesinde hafızlık eğitimine devam edemeyeceği kanaatine varılan öğrenciler kursla ilişkisi kesilmek üzere Hafızlık Takip Komisyonunca müftülöklere bildirilecektir.
12. İl müftülöklere kurulan Hafızlık Takip Komisyonu, ilçelerden gelen raporları değerlendirip tevhid ederek, Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün EHYS Programına gireceklerdir.

B-Millî Eğitim Bakanlığı'na Yapılan Yönetmelik Değişikliklerinin Hafızlık Eğitiminde Meydana Getirdiği Yeni Durumlar

21 Temmuz 2012 tarihli ve 28360 sayılı "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in" 15'nci maddesinin (a) bendinde; *"İmam-hatip ortaokuluna kayıt yaptıran veya devam eden ve hafızlık eğitimine başladığını belgelendirenlerden o eğitim ve öğretim yılı için devam zorunluluğu aranmaz."* hükmü yer almaktadır. Ancak "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in" 15'inci maddesinin (a) bendi, 26 Temmuz 2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 32/3'le değiştirilmiştir. Buna göre; imam-hatip ortaokuluna devam edenlerle birlikte diğer **ortaokula** devam edenlere de belgelendirmeleri halinde hafızlık eğitimi için bir yıl ara verebileceklerdir Ortaokul öğrencileri bu izin haklarını 5. 6 ve 7 nci sınıflardan herhangi birinde kullanabilecektir.

Bu imkândan yararlanarak hafızlık eğitimi alan öğrenciler okullarına döndüklerinde devam edemedikleri eğitim öğretim yılına ait derslerden okul müdürünün sorumluluğu ve koordinesinde, alan öğretmenlerinden oluşturulacak komisyon tarafından sınava alınarak başarılı olanlar bir üst sınıfa devam ettirilebilecektir.

Buna göre aşağıdaki hususların bilinmesinde fayda mülâhaza edilmektedir:

1. Hafızlık eğitimine başladığını belgeleyen ve ortaokula devam eden bir öğrencinin belirtilen sınıfların herhangi birinde, bir eğitim öğretim yılı kayıt dondurma hakkı bulunmaktadır. Söz konusu süre tatillerle birlikte 15 aylık bir zaman dilimine tekabül etmektedir.
2. Kayıt dondurma neticesinde elde edilen 15 aylık sürenin hafızlık eğitiminde istenilen olumlu sonuçları doğurması için öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinin yüksek olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bundan hareketle öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinin en azından Hafızlık Eğitim Programı Ezber Dönemi'ne başlayacak seviyede olması büyük önem arz etmektedir.
3. Hafızlık yapmak isteyenlerin, örgün eğitime kayıt yaptırmakla beraber eş zamanlı olarak Kur'an kurslarındaki temel ve ek öğretim programlarına da kayıt yaptırmaları teşvik edilmelidir. Bu cümleden hareketle örgün eğitimle birlikte Kur'an kursu hizmetlerinden yararlanmak isteyen öğrencilerin, alternatifleri arasında yer alan temel öğretim ve ek öğretim programlarına kayıtları yapılabilir. Bu imkândan yararlanan bir öğrenci hafta içi ve hafta sonu ilgili programları takip ederek, gerek yüzünden okumasını gerekse de hafızlığa hazırlık aşamasını tamamlayarak Hafızlık Takip Komisyonu'nun da uygun bulmasıyla hafızlık sınıfına kayıt yaptırmaya hazır hale gelebilecektir.
4. Herhangi bir ortaokulu bitiren bir öğrenci lise döneminde hafızlık yapmak istiyorsa, hafızlık yapmak için Kur'an kursuna kayıt yaptırır. Eş zamanlı olarak açık liseye de devam edebilecektir.
5. Lise ve dengi okullara kayıt yaptırıp da "öğrenim hakkını" kullanmak istemeyen, öncelikle hafızlığını tamamlayarak tekrar örgün eğitime devam etmek isteyen öğrenciler; "08.12.2004 tarihli ve 25664 sayılı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme Ve Sınav Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinde yer alan "öğrenim hakkını kullanmama hakkı"ndan istifade edebilir.
6. Orta öğretim ve lise dönemindeki öğrencilerin Başkanlığımıza bağlı Kur'an kursu hizmetlerinden sağlıklı bir şekilde faydalanabilmeleri hususunda müftülöklereimizin, il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ile işbirliği yapmaları gerekmektedir.

Bazı örnek uygulamalar;

1. **Örnek:** Örgün eğitime devam eden öğrencilerin gerekli tedbirlerin alınması halinde ihtiyaç odaklı eğitim programlarından her hangi birisine kayıt olmaları ve bu sayede Kur'an kursları, yurt ve pansiyonlarından yararlanmaları mümkündür.
2. **Örnek:** ortaokulların 5, 6 veya 7. sınıflarından herhangi birinde eğitim gören öğrencilerden hafızlık eğitimine başlayanların ilgili müftülüğten hafızlık yapıyor yazısı olarak örgün eğitime bir eğitim-öğretim yılı ara vermesi mümkündür. Ayrıca bu sürenin bitiminde ilgili okula vermek üzere adı geçen öğrenciye Kur'an Kursunda hafızlık eğitimi aldığına dair yazı verilmelidir.
3. **Örnek:** Lise çağında olan bir öğrencinin açık liseye kayıt yaptırarak Hafızlık Eğitim Programı süresince (Azami 24 ay) kurslarımızda hafızlık yapması mümkündür.
4. **Örnek:** Lise çağında örgün eğitime devam eden bir öğrencinin 'öğrenim hakkını kullanmama' imkânından faydalanarak 2 eğitim-öğretim yılı eğitimine ara vermesi ve bu sürede hafızlığını yapması mümkündür. Hafızlığını bitirdikten sonra örgün eğitime de kaldığı yerden devam edebilir.

C-Dini Bilgiler ile Sosyal Etkinlik ve Rehberlik Dersinin Hafızlık Eğitimindeki Önemi

1. Dini Bilgiler

Kur'an-ı Kerim'in hıfzı ve usulüne uygun olarak okunması kadar önemli diğer bir husus da yeterli seviyede temel dini bilgilere sahip olmaktır. Söz konusu özellikler toplumun ortak beklentisidir. İster kurum içi, ister kurum dışı veya serbest olarak çalışsın hafızların yeterli dînî bilgiye sahip olmamaları hafızlık imajını ve müessesesini derinden yaralamaktadır. Bu sebeple Hafızlık Eğitim Programında Dini Bilgiler dersi bu eğitimin önemli bir parçası olarak öngörülmüş, böylece öğrencilerin dini duygu ve bilinçlerinin gelişmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Ancak Başkanlıkça yapılan yazılı/sözlü yeterlik sınavlarında ve yapılan değerlendirme toplantılarında temel dini bilgiler alanında hafızlarımızın ciddi bilgi eksikliklerinin olduğu tespit edilmiştir.

Dolayısıyla Dini Bilgiler dersinin sınıf ortamında öğretici ve öğrencinin aktif katılımı ve programda belirtildiği üzere amacına uygun bir şekilde işlenmesi hususunda gereken hassasiyetin gösterilmesi, öğrencinin başarısına önemli bir katkı sağlayacaktır.

Programımızda da belirtildiği üzere, dini bilgiler dersi işlenirken, öğrencilerin ahlaki yeterliklerini geliştirmelerine yardımcı olma temel alınmalı, dersler mümkün olduğunca Kur'an merkezli olarak işlenmeli, öğrencilere dini değerleri, din eğitimini sevdirmeye, onlarda ahlâkî değerlerin oluşup gelişmesine katkı sağlama, daha ileri okuma ve araştırma merakını uyandırma amaçlanmalıdır. Bundan hareketle derslerin, interaktif yöntemlerle işlenmesine, öğrencilerin kendilerinde var olan bilgileri kullanmalarına ve bu şekilde yeni bilgiler öğrenmelerine, öğrendikleri bilgileri kendi günlük hayatlarıyla ilişkilendirmelerine zemin hazırlayacak tarzda planlanması sağlanmalıdır. Gerekliğinde bölgedeki alan uzmanlarından yardım alınarak ders konularıyla ilgili seminer, konferans vb. etkinlikler düzenlenmelidir. Mümkün olduğunca konuların hayata aktarımını sağlayacak etkinlikler düzenlenmeli ve bu şekilde öğrencilerde davranış bilinci geliştirilmeye çalışılmalıdır.

Ayrıca hafızlık yaparak Kur'an-ı Kerim'i baştan sona ezberleyen bir hafızın Kur'an'ın genel olarak muhtevasından haberdar olmaması elbette düşünülemez. Bunun için hafızlık yapan öğrencinin meal de okuması öğretici tarafından teşvik edilmelidir. Böylece hafızlığı ikmal eden bir öğrenci, günlük kısa bir zaman ayırarak Kur'an Meali'ni en azından bir defa da olsa baştan sona okumuş olacaktır.

2. Sosyal Etkinlik ve Rehberlik

Eğitim bilimleri verilerine göre sosyal etkinlik ve rehberlik; öğrencileri araştırmacı, özgüven sahibi, okuyan, kendini ifade edebilen, özgün davranış ve etkinlik ortaya koyabilen, paylaşma kültürüne sahip bir birey haline getirmedeki olumlu katkısı sebebiyle eğitim sürecinin önemli bir parçasıdır.

Sosyal etkinlik ve rehberlik faaliyetlerinin eğitim sürecindeki bu olumlu katkılarından dolayı Hafızlık Eğitim Programı hazırlık çalışmalarında bu derse yer verilme ihtiyacı hissedilmiştir.

Ancak yapılan değerlendirme toplantıları ve atölye çalışmalarında tespit edildiği üzere bu derse gerekli zamanın ayrılmadığı, dersin ihmal edildiği, önemine inanılmadığı veya bir şekilde

geçştirildiği, dersle ilgili hedefsiz bazı uygulamalara gidildiği ve alan uzmanlarından faydalanılmadığı görölmüştür.

Sosyal Etkinlik ve Rehberlik faaliyetlerinin bilimsel anlayıştan uzak, hiçbir amaca hizmet etmeyen bir takım etkinliklere yer vermek yerine programda belirtildiği üzere amacına uygun bir şekilde işlenmesi hususunda gereken hassasiyetin gösterilmesi öğrencinin başarısına önemli bir katkı sağlayacaktır. Bunun için PDR uzmanlarının hazırladığı sosyal etkinlik kitaplarından faydalanılacaktır.

Hafızlık müessesenin sürdürülebilirliğini, bu hizmetin layıkıyla milletimize tanıtılmasını, insanların dikkatlerinin bu hususa çekilmesini, toplumda hafızlık konusunda gerekli duyarlılığın oluşturulmasını sağlamak üzere müftölüklerimiz tarafından uygun iletişim kanalları kullanılarak hafızlığın gündemde tutulması önem arz etmektedir.

Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK (PDR) ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI

Müftülük emrinde Kur'an kurslarında psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetlerini yürütmek üzere görevlendirilen PDR öğretmenleri, görev alanıyla ilgili hizmetlerini aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirir.

I. PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK (PDR) ÖĞRETMENİNİN GÖREVLERİ

1. Kur'an kurslarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yıllık çerçeve program kapsamında yerine getirmek,
2. Öğrencilerin ihtiyacına göre gerekli bireysel, eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerini planlamak ve kurslarda uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,
3. Bireysel, eğitsel ve mesleki rehberlik etkinliklerinin uygulanması hususunda kurs yöneticisi veya öğreticilerden talep olması halinde rehberlik etmek,
4. Bireysel psikolojik danışma yapmak,
5. Müftülükçe tespit edilen her bir kurs için ayrı ayrı rehberlik dosyası hazırlamak ve çalışma sonuçlarını içeren bir rapor hazırlayarak, kursta uygulanan programı yılsonunda müftülüğe sunmak,
6. Sorumlu olduğu kursta öğretici, öğrenci ve velilere yönelik rehberlik panosu/panoları hazırlamak,
7. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde kullanılacak ölçme araçlarını, doküman ve kaynaklarını hazırlama ve geliştirme çalışmaları yapmak,
8. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin komisyonlara ve toplantılara katılmak,
9. Öğrencilere, velilere, öğreticilere ve gerektiğinde kurstaki diğer personele yönelik hizmet alanına uygun toplantı, konferans ve panel gibi etkinlikler düzenlenmesi hususunda çalışmalar yapmak,
10. İhtiyaç duyulması halinde, hizmet alanlarına uygun Başkanlık ve il müftülüklerinin düzenlemiş olduğu toplantı, konferans ve panel gibi etkinliklerde görev almak,
11. Gerektiğinde sosyal etkinlik ve rehberlik derslerine girmek,
12. Her yıl haziran ayında, yaptığı hizmetlerle ilgili olarak hazırlayacağı rapor veya raporları il müftülüklerince yavgindinegitimi@divanet.gov.tr adresine gönderilmek üzere müftülüğe sunmak,
13. Görev alanı ile ilgili, amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

II. KUR'AN KURSLARINDA GÖREVLENDİRİLMESİ

1. PDR Öğretmeninin görev alanı, öncelikle **yatılı hafızlık Kur'an kurslarıdır.**
2. PDR öğretmenin görevlendirildiği **Kur'an kursu sayısı 3'ü (üç) geçemez.**
3. PDR öğretmenin görevlendirildiği kurs ya da kursların toplam yatılı öğrenci sayısı **100'ün altında ise 3 kursta, 100 ile 300 arası 2 kursta, 300 ve üzeri ise 1 kursta görevlendirilir.**
4. PDR öğretmenin görevlendirileceği kurslar belirlenirken kurslar arası mesafenin yakın olmasına dikkat edilir.
5. Müftülük, birden fazla kursta görevlendirilen PDR öğretmenin haftalık çalışma süresini ihtiyaçları göz önünde bulundurarak kurslar arasında uygun şekilde planlar.
6. Görevlendirildiği kurs ya da kurslarda en az bir eğitim-öğretim yılı boyunca görev yapar. İhtiyaç olmadıkça görevlendirildiği kurslarda değişikliğe gidilmez.
7. PDR öğretmeni tarafından hazırlanan yıllık çerçeve program, görevlendirildiği kursun/kursların bulunduğu il/ilçedeki müftü ya da müftü yardımcısı tarafından onaylanır. PDR öğretmeni çalışmalarını bu program doğrultusunda yapar.
8. Aile İrşad Büroları ve müftülük büro hizmetlerinde görevlendirilmez.
9. Görevlendirildiği kurslarda psikolojik danışmanlık faaliyetlerini rahat bir şekilde yapabilecekleri çalışma odasının/rehberlik servisinin oluşturulması ve bilgisayar, yazıcı gibi araç gereçlerin tedarik edilmesi sağlanır.
10. Kadın PDR öğretmenleri kız Kur'an kurslarında, erkek PDR öğretmenleri ise erkek Kur'an kurslarında görevlendirilir.

III. ÇALIŞMA SAATLERİ ve İZİNLER

1. PDR öğretmeni, müftü tarafından onaylanan yıllık program çerçevesinde haftada 5 gün olmak üzere 15 saat maaş karşılığı, 8 saat ek ders karşılığı çalışır.
2. PDR öğretmenin günlük görevi, müftü tarafından onaylanan yıllık program çerçevesinde rehberlik faaliyetlerini yerine getirmesi ile sona erer.
3. PDR Öğretmeni, **yıllık iznini amirince uygun görülen zamanlarda kullanır.**

IV. DERS ve EK DERS SAATLERİ

PDR öğretmeni maaş karşılığı 15 saat çalışır. 24 Temmuz 2009 tarih ve 27298 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığınca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinde Uygulanacak Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 7. maddesinin 2. fıkrasında "Başkanlık personeli ile diğer kurumlarda çalışan personele **haftada 8 saate** kadar ek ders, ders görevi verilebilir" ifadesi yer almaktadır. Söz konusu karar gereğince PDR öğretmenine haftada 8 saate kadar ek ders ücreti tahakkuk ettirilir. Bu itibarla, **ihtiyaç olması halinde, müftülüklerce PDR öğretmenin görev yaptığı kurslarda Hafızlık Eğitim Programında yer alan sosyal etkinlik ve rehberlik dersine** (bu dersin rehberlik bölümüne) girmesi sağlanarak kendisine haftada 8 saate kadar ek ders ücreti tahakkuk ettirilir.